

Toimitus Anna Chydenius ja Saara Terva
Ulkoasu ja taitto Dog Design
Paino Grano Oy, 2026
Etukansi ja välikansien teokset Jukka Rusanen | © Kuvasto 2026

Etukansi

Maneeri, öljy ja öljypastelli kankaalle, 55x48cm, 2024
Kuva: Johanna Kannasmaa

Välikannet järjestyksessä

Häive, öljy ja öljypastelli kankaalle, 220x185cm, 2024
Kuva: Johanna Kannasmaa

English Rose, öljy ja öljypastelli kankaalle, 180x130cm, 2022
Kuva: Jussi Tiainen

Nude in the Woods (fading), öljy ja öljypastelli kankaalle,
185x135cm, 2024
Kuva: Johanna Kannasmaa

Sunnuntaimaalaus (reunalla), öljy ja öljypastelli kankaalle,
220x190cm, 2024
Kuva: Johanna Kannasmaa

Syli, öljy kankaalle, 120x100cm, 2022
Kuva: Jussi Tiainen

Brilliant Rose, öljy ja öljypastelli kankaalle, 215x180cm, 2022
Kuva: Jussi Tiainen

Kuvataiteilija Jukka Rusanen sai vuonna 2024
Kordelinin säätiöltä 26 000 euron apurahan
teosten valmistamiseen ja yksityisnäyttelyn
pitämiseen Saksassa.

EDISTÄMME SIVISTYKSEN LÄPIMURTOJA.

KORDELIN

Vuonna 1918 perustettu
Alfred Kordelinin säätiö on yksi
vanhimmistä suomenkielisistä säätiöistä.

Tuemme suomalaista tiedettä,
taidetta ja kansanvalistusta.

Käytämme tarkoituksemme toteuttamiseen
vuosittain yli kuusi miljoonaa euroa.

VUOSI 2025

6	Esipuhe
10	Vuosi numeroina
12	Apurahatoiminta 2025
14	Suuret kulttuurihankkeet
15	Post doc -pooli
16	Kultarannan veistosnäyttely
17	Ratkaisurahasto Effekt

HORISONTTI

TIETEEN JA TAITEEN APURAHANSAAJIA

18	Kalle Nio
22	Jenni Rutanen
26	Antti Järvi
30	Elli Valtonen
34	Briefly in English

PALKINNOT

38	Tuomas Sandholm
42	Outi Tarkiainen
46	Timo Miettinen
50	Rahastojen palkinnot

SÄÄTIÖ

54	Säätiön visio ja strategia
56	Organisaatio ja ihmiset
58	Lyhyesti historiasta
60	Apurahansaajat
68	Toimintakertomus ja tilinpäätös

Edistämme
sivistyksen
läpimurtoja.

Vuosi 2025 – strategiasta käytäntöön

Vuosi 2025 oli säätiöllemme strategian täytäntöönpanon vuosi. Kymmenvuotiskauden 2025–2035 strategia *Sivistyksen läpimurrot* siirtyi suunnitelmista käytäntöön ja sen perusajatus kirkastui toiminnassamme: tuemme tiedettä, taidetta ja kansanvalistusta pitkäjänteisesti ja vaikuttavasti.

Apurahoissa tämä strateginen suunta näkyi erityisesti aiempaa suurempina ja pidempinä apurahoina. Näemme apurahan yhä selvemmin investointina ihmisten ja yhteisöjen tulevaisuuteen, keinona vahvistaa osaamista sekä mahdollisuutena keskittyä olennaiseen ja luoda uutta. Tämä suunta edellyttää myös tiiviimpää vuorovaikutusta apurahansaajien, hakijoiden ja muiden rahoittajien kanssa, jotta yhteinen ymmärryksemme ja osaamisemme kasvaa.

”

Tuemme tiedettä,
taidetta ja kansan-
valistusta pitkä-
jänteisesti ja
vaikuttavasti.

Hallituksen puheenjohtaja
Mikko Kosonen ja
toimitusjohtaja Erik Båsk.
Kuva: Miikka Pirinen

”

Säätiömme rahoituspolussa apurahat ja yleishyödylliset lainat eivät ole erillisiä välineitä vaan toisiaan tukevia tapoja edistää samaa päämäärää, sivistystä.

Apurahamme mahdollistavat työskentelyn, jolla on laajempaa yhteiskunnallista merkitystä. Pitkäjänteinen rahoitus on myös viesti luottamuksesta: uskomme hakijoiden kykyyn viedä työnsä pidemmälle mitä yksittäinen hanke tai apuraha voivat mahdollistaa. Jatkuvuus on tärkeää kulttuurin julkisen rahoituksen kaventuessa.

Strategian täysipainoinen toteuttaminen edellytti myös uusien välineiden kehittämistä. Perustimme yhdessä Brita Maria Renlundin muistosäätiön ja StartMore Capital Oyn kanssa vuoden aikana Ratkaisurahasto Effekt Oy:n, jonka kautta säätiön mahdollisuudet edistää vaikuttavia hankkeita laajenevat. Effekt tarjoaa yleishyödyllisiä lainoja hankkeille, joille perinteinen apuraharahoitus ei ole paras ratkaisu ja jotka eivät saa markkinaehtoista rahoitusta. Näin pystymme tukemaan myös sellaisia ratkaisuja, joissa vaikuttavuus ja kasvu kulkevat käsi kädessä ja jotka vaativat uudenlaisia malleja. Säätiömme rahoituspolussa apurahat ja yleishyödylliset lainat eivät ole erillisiä välineitä vaan toisiaan tukevia tapoja edistää samaa päämäärää, sivistystä.

Uusi visuaalinen ilme ja yhteistyötä

Vuosi 2025 oli muutosten ja kehittämisen vuosi. Apurahatoiminta jatkui vilkkaana ja säätiön asiantuntijoiden merkitys hakemusten arvioinnissa korostui entisestään: säätiön strategia toteutuu ennen kaikkea rahoitettavassa apurahatyössä. Tieteellinen laatu, taiteellinen laatu sekä sivistyksellinen merkittävyys säilyivät elokuun apurahoissa myöntöperusteina, mutta painotamme aiempaa vahvemmin toteutettavuutta ja pitkän aikavälin vaikuttavuutta.

Säätiön muu varsinainen toiminta vahvisti osaltaan strategista kokonaisuutta. Kultarannan puutarha ja veistosnäyttely avautuivat yleisölle kahden väli vuoden jälkeen. Kultarannassa kuvataide ja yleisö kohtaavat toisensa valtakunnallisesti ja historiallisesti merkittävässä ympäristössä. Kaikille avoin näyttely ilmentää myös säätiömme pitkäjänteistä sitoutumista taiteen saavutettavuuteen.

Organisaation näkökulmasta vuosi toi mukanaan vahvistumista. Henkilöstöresursseja lisättiin, viestintää uudistettiin ja säätiön ilme päivitettiin vastaamaan sen tavoitteita. Myös vuosikertomuksemme, jota nyt pitelet käsissäsi tai luet ruudulta, on uudistunut ulkoasultaan. Julkaisun rakenteen olemme sen sijaan säilyttäneet ennallaan: avoimuus on toiminnassamme tärkeää, minkä vuoksi vuosikertomuksemme sisältää aina myös säätiölain mukaisen toimintakertomuksen sekä tilinpäätöksemme liitetietoineen.

Kaiken toimintamme taustalla on ajatus vastuullisuudesta, huolellisesta varainkäytöstä, hyvästä hallinnosta ja luottamuksesta tausta- ja sidosryhmiin. Vuonna 2025 teimme tiivistä yhteistyötä varmistaaksemme, että strategiset linjaukset, operatiivinen toteutus ja päätöksenteko tukevat toisiaan johdonmukaisesti.

Säätiön tehtävä ei ole reagoida nopeasti hetken ilmiöihin vaan luoda edellytyksiä taiteen, tieteen ja kansalaisyhteiskunnan pitkäjänteiselle kehittämiselle. Tätä työtä jatkamme määrätietoisesti yhteistyöhön luottaen. Vuosi 2025 osoitti, että strategiamme ja suuntamme on oikea.

Kiitos kaikille säätiön toimintaan osallistuneille luottamushenkilöille, asiantuntijoille, yhteistyökumppaneille ja henkilökunnalle.

MIKKO KOSONEN
Puheenjohtaja

ERIK BÅSK
Toimitusjohtaja

Apurahat, palkinnot ja muu toiminta

5,1

 milj. €

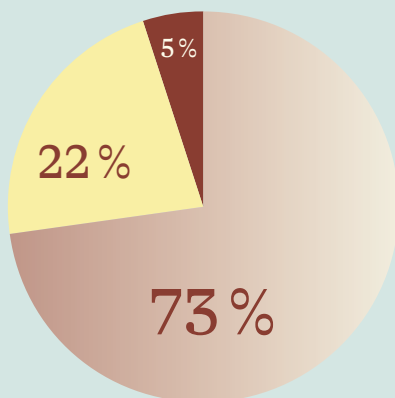
APURAHANEUVONNAN
VASTATUT PUHELUT:
806

Jaettuja apurahoja viimeisen 10 vuoden aikana

46

 milj. €

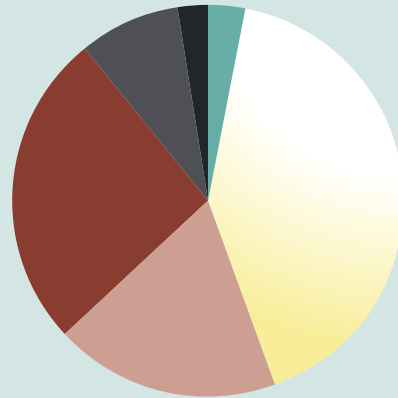
VUODEN 2025 APURAHOJEN JAKAUTUMINEN

Yksityishenkilöt	95
Yhteisöt	28
Työryhmät	7

MYÖNNETYT APURAHAT

YHT. 130 KPL

Suuret kulttuurihankkeet	4
Kaupunki- ja kohderahastot	54
Tiede	24
Taide	34
Kansanvalistus	11
Post doc -poolin apurahat	3

Apurahahakemuksia

yht.

2767

Myöntöprosentti

5%

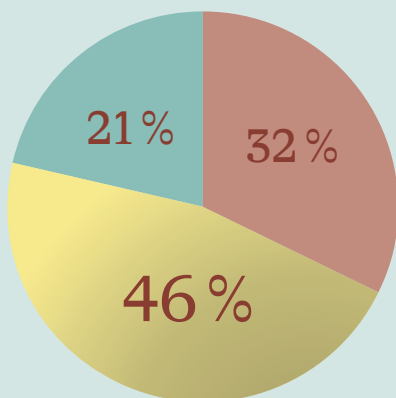
HENKILÖKUNTA: 4
TOIMISTOKOIRAT: 1

Vuoden aikana
myönnettyillä apurahoilla
mahdollistettavat
apurahakuuauudet

1060 kpl
=
88,3 vuotta

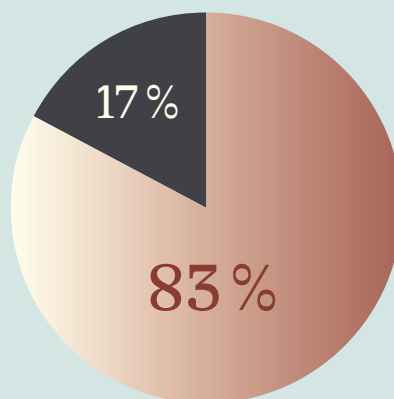
KULTARANNAN
VEISTOSNÄYTTelyn
KÄVIJÄT:
42 000

VUODEN 2025 APURAHAT
JA PALKINNOT ALOITTAIN

● Tiede	1 588 500 €
● Taide	2 271 800 €
● Kansanvalistus	1 050 000 €

APURAHANSAAJAN
ILMOITTAMA
TYÖSKENTELYPAIKKA
(ELOKUUN APURAHAT)

● Suomi	57
● Suomessa ja ulkomailla	12

TOIMINNASSA
MUKANA OLEVAT
LUOTTAMUSHENKILÖT
JA ASiantuntijat:
96

Myönnettyt palkinnot

10 kpl

yht. 180 000 €

Apurahatoiminta 2025 – elokuun haku uudistui

Tieteen, taiteen ja kansanvalistuksen apuramme ovat haettavana vuosittain elokuussa. Apurahoihin tehtiin vuonna 2025 merkittäviä muutoksia: myönnettävät apurahat ovat aiempaa suurempia ja apurahakaudet pidempiä, myös hakukriteerejä päivitettiin.

Karhuisto Film Festival.
Kuva: Eero Liimatainen

Kordelinin säätiö jakoi elokuun haussa 3,5 miljoonaa euroa taiteen, tieteen ja kansanvalistuksen edistämiseen. Säätiön myöntämät henkilökohtaiset apurahat ovat suuruudeltaan 45 000 euroa ja hankkeille myönnettävä rahoitus 50 000–100 000 euroa, apurahan sai elokuun haussa 69 hakijaa.

Yhteisenä nimittäjänä tieteen, taiteen ja kansanvalistuksen apurahoissa on tavoitteellinen työskentely. Lukuisten pienten apurahojen sijaan säätiö jakaa aiempaa suurempia apurahoja ja mahdollistaa laajempia hankkeita, joissa katse ja tavoitteet suunnataan pidemmälle, apurahakauden yli. Linjauksella pyritään myös mahdollistamaan tieteen, taiteen ja kulttuurin tekijöille työrauha.

1,75 miljoonaa euroa taiteen apurahoina

Taiteen apurahat ovat haettavissa eri taiteenaloille vuorovuosittain: tänä vuonna hakuvuorossa olivat visuaaliset taiteet, musiikki sekä arkkitehtuuri ja taideteollisuus.

Taiteille myönnettävät hankeapurahat uudistavat taiteen kenttää tuomalla uudenlaisia sisältöjä, toimintatapoja ja yleisökokemuksia. **Taiteilijaryhmä IC-98** toteuttaa uudenlaisen, retrospektiivisen ja prospektiivisen yksityisnäyttelyn Serlachius-museoissa vuosina 2027–2028. Näyttelyssä luodaan myös mallin siihen, miten taide- ja museo-instituutiot voivat lyhytaikaisten, tilaan sidottujen näyttelyiden sijaan luontevasti laajentua ympäristöönsä. Säätiö tukee hanketta 100 000 eurolla.

Karhuisto Film Festivalille myönnettiin 50 000 euroa tapahtuman järjestämiseen ja kehittämiseen sekä alueellisten ja kansainvälisten kumppanuuksien vahvistamiseen. Festivaalin ohjelmistossa yhdistyvät laadukas nykyelokuva, klassikot sekä tekijävierailut. Lisäksi festivaali tarjoaa oheisohjelmaa, joka käsittelee urbaania elämää ja yhteiskunnallisia kysymyksiä.

1,1 miljoonaa euroa hiljattain väitelleille tohtoreille

Tieteen apurahat on suunnattu hiljattain väitelleille tohtoreille. Apurahoilla tuetaan vastaväitelleiden tohtorien urapolkua ja mahdollistetaan eteneminen työelämässä. Apurahoja myönnettiin elokuun haussa 24, apurahat ovat suuruudeltaan 45 000 euroa.

Historiantutkija, filosofian tohtori **Ville-Pekka Kääriäinen** kartoittaa Savossa asuneen tilattoman väestön sosiaalista asemaa, elinkeinoa ja toimijuutta 1600-luvulla – tutkimus tarjoaa uusia näkökulmia valtion, paikallisyhteisöjen ja yksilöiden välisiin jännitteisiin. Kääriäinen soveltaa tutkimuksessaan paikkatietomenetelmiä ja kartallista historiallisia aineistoja. Menetelmä auttaa ymmärtämään ihmisten liikkeitä, verkostoja ja vuorovaikutusta elinympäristössään.

Kaupunkien lämpösaarekeilmiö on keskeinen kaupunkiympäristöön liittyvä haaste, joka korostuu ilmastonmuutoksen myötä. Tiivis rakennuskanta, vähäinen kasvillisuus ja laajat päällystetyt pinnat nostavat lämpötiloja verrattuna ympäröivään maaseutuun. Tutkijatohtori **Minttu Havun** tutkimus tuottaa uutta tietoa ilmastoprosesseista, jotka säätelevät Helsingin viheralueiden viilennysvaikutusta. Tutkimuksen tulokset hyödyttävät myös laajemmin kaupunkimeteorologian tutkimusta.

670 000 euroa kriittisen ajattelun ja demokratian vahvistamiseen

Kansanvalistuksen apurahoja myönnetään hankkeisiin, jotka vahvistavat tutkitun ja asiantuntijuteen perustuvan tiedon asemaa ja vahvistavat kriittistä ajattelua, moniäänisyyttä ja demokratiaa.

Sotatieteiden dosentti **Ilmari Käihkö** kirjoittaa säätiön tuella tarinallisen tietokirjan sodasta, sotien seurauksista ja niiden välttämisestä. Kirja on suunnattu 11–20-vuotiaille nuorille, ja sen rinnalla toteutetaan myös osallistavaa toimintaa. Säätiö tukee hanketta 45 000 euron apurahalla.

Lasten ja nuorten säätiölle myönnettiin 70 000 euroa nuorten Tulevaisuusviikon 2026 ja 2027 toteuttamiseen. Hanke vahvistaa lasten ja nuorten toimijuutta ja osallisuutta sekä heidän uskoaan ja luottamustaan tulevaan. Samalla se toimii yhteiskunnallisena viestintäkampanjana, joka tuo esiin nuorten omat näkemykset ja ajatukset tulevaisuudesta.

Muutoksia kaupunki- ja kohderahastoihin

Kordelinin säätiön yhdeksän kaupunkirahastoa jakavat apurahoja omilla alueillaan. Vuonna 2025 haettavana olivat Savonlinnan-, Nokian-,

Historiantutkija Ville-Pekka Kääriäinen hyödyntää tutkimuksessaan mm. kihlakunnanoikeuksien tuomiokirja-aineistoja.

Raahen-, Rauman- ja Seinäjoen rahaston apurahat – apuraha myönnettiin 54 hakijalle. Kemian alalla toimivan Gust. Kompan rahasto jakoi 16 apurahaa.

Kaupunkirahastojen apurahat muutettiin säätiön strategian mukaiseksi loppuvuodesta 2025, ja uudistuneet apurahat ovat haettavana ensimmäisen kerran tammikuussa 2026. Jatkossa kaupunkirahastoista tuetaan hankkeita, jotka edistävät paikallista taide- ja kulttuurielämää ja yhteistä hyvää, rakentavat vuoropuhelua ja luovat uusia toiminnan ja yhteistyön muotoja. Myönnettävät apurahat ovat aiempaa suurempia, mikä mahdollistaa pidempikestoisen toiminnan ja hankkeet.

Säätiön Suuret kulttuurihankkeet tarjoavat ratkaisuja yhteiskunnallisiin haasteisiin. Vuoden 2025 hakukierroksella myönnettiin neljä mittavaa apurahaa, yhteensä 960 000 euroa. Hankkeilla kehitetään uusia tekoälymenetelmiä lääkekehityksen nopeuttamiseksi, edistetään nuorten lukutaitoa, valmistellaan valtakunnallinen *Lukuiloin ohjelma* sekä luodaan kuntatason malli kulttuurin osaamiskeskuksesta. Suuret kulttuurihankkeet ovat kaksivuotisia ja tavoittelevat toiminnalleen pysyvyyttä ja jatkuvuutta myös hankekauden jälkeen.

Tiedot kaikista apurahansaajista löytyvät säätiön verkkosivuilta

→
[kordelin.fi](https://www.kordelin.fi)

Virtuaalinen Valamo tuo arvokkaat aineistot kaikkien saataville

Virtuaalinen valamo on yksi Suurista kulttuurihankkeistamme 2024–2026. Hankkeessa luostarin mittaamattoman arvokkaat ja ainutlaatuiset aineistot tulevat kaikkien saataville.

Mistä hankkeessanne on kyse, hankevastaava TT Pasi Hyytiäinen?

Virtuaalinen Valamon-hankkeen ytimessä on kirkkoslaavin kielimallin kehitys, jonka avulla käsikirjoitusten digitaaliset kuvat muutetaan transkriptioiksi erilaisia automaattisia tekniikoita käyttäen. Hankkeen myötä luostarin tekstikäsitteilykokoelma julkaistaan kokonaisuudessaan Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran (SKS) verkkoalustalla, mikä pitää tulevaisuudessa sisällään kaikkien käsikirjoitusten tiedot, kuvat sekä transkriptiot.

Mitä hankkeessanne tapahtui vuonna 2025?

Vuoden ehdottomasti tärkein tapahtuma oli verkkotietokannan testiversion julkaisu. Yksi tärkeimmistä ominaisuuksista tietokannassa ovat erilaiset metodit, joiden avulla käyttäjät hakevat tietoja. Tietokanta hakeekin vielä muotoaan ja kehitämme sitä edelleen vastaamaan nykypäivän vaatimuksia. Järjestimme myös julkisen aineisto- ja muistokehityksen Valamon luostarin varajohtajan Isaakista. Lisäksi luennoin ja kerroin hankkeestamme mm. kansainvälisessä konferenssissa Venetsiassa.

Mitä seuraavaksi on luvassa?

Vuoden 2026 tavoitteena on parantaa kirkkoslaavin kielimallin tarkkuutta sekä laajentaa verkkotietokantaa. Järjestämme myös toukokuussa kansainvälisen huippututkijoiden konferenssin Valamossa,

jonne tulee tutkijoita ympäri Eurooppaa ja ainutlaatuisten käsikirjoituskokoelmien hoitajia aina Egyptistä asti.

Mitä toivoisitte suuren yleisön tietävän hankkeestanne?

Toivomme, että ihmiset tulevat hankkeen myötä tietoisiksi tästä ainutlaatuisesta käsikirjoituskokoelmasta. Tämä toivottavasti rohkaisee useampia tutustumaan kokoelman teksteihin, ortodoksiseen luostariperinteeseen, Valamon luostariin tai ylipäättänsä ortodoksiseen kirkkoon ja itäiseen kristillisyyteen. Lisäksi toivomme, että kehitettävä kirkkoslaavin kielimalli saisi runsasta mielenkiintoa ja käyttöä osakseen.

Suuret kulttuurihankkeet ovat säätiömme kärkihankkeita, toimitamme helmiä. Hankkeet tarjoavat ratkaisuja yhteiskunnallisiin haasteisiin tieteen, taiteen ja kansanvalistuksen näkökulmista.

Huippututkimusta Amsterdamin yliopistossa

Säätiöiden post doc -pooli myöntää apurahoja tohtorien ulkomaiseen työskentelyyn. FT Pii Telakivi työskentelee vuosina 2025–2027 Amsterdamin yliopistossa Kordelinin säätiön tuella.

Tervehdys Kordelinin säätiöstä ja terveisiä Amsterdamiin! Kerrotko, mistä tutkimuksessasi on kyse?

Tutkin tekoälyn käyttöä mielenterveystyössä ja erityisesti suuriin kielimalleihin perustuvia ”terapia-botteja”. Kiinnostuin aiheesta aiemman tutkimukseni pohjalta: olen aiemmin tutkinut dynamiikkaa, joka muodostuu tekoälykumppanin ja ihmisen välille, ja miten se vaikuttaa ihmisen mieleen. Lisäksi olen tutkinut tekoälyn etiikkaan ja psykiatrian filosofiaan liittyviä kysymyksiä sekä erityisesti teknologian vaikutusta kognitiivisiin toimintoihimme.

Mitä tutkimuksesi tiimoilla tapahtui vuonna 2025?

Ensimmäisen vuoden aikana olen tutustunut laajasti alan tutkimuskirjallisuuteen sekä tutkimusympäristöön Amsterdamissa. Ensimmäinen hankkeeseen liittyvä artikkelini on hyväksytty julkaistavaksi ja toinen artikkeli on parhaillaan arvioitavana alan keskeisessä lehdessä. Olen myös osallistunut lukuisiin konferensseihin ja työpajoihin hankkeen tiimoilta sekä Amsterdamissa että ympäri maailmaa.

Miksi suuntasit nimenomaan Amsterdamiin?

Valitsin yliopiston kolmesta syystä. Ensinnäkin Hollanti on tekniikan ja tekoälyn filosofian tärkeimpiä keskittymiä koko maailmassa. Toiseksi Amsterdamin yliopiston **Julian Kiverstein** on alansa tunne-

tuimpia tutkijoita ja erinomainen mentori. Kolmanneksi yliopiston monitieteinen tutkimuskeskus on ainoita maailmassa, jotka yhdistävät tekoälyn, filosofian ja psykiatrian tutkimuksen.

Oma tutkimukseni sijoittuu empiirisesti suuntautuneeseen filosofian tutkimukseen, jonka kohteena on ihmismielen ja teknologian rajapinta ja sulautuminen. Se asettuu osaksi laajempaa teknologian ja mielen vuorovaikutusta korostavan filosofian suuntausta, jonka tärkeimmistä tutkijoista monet ovat juuri Keski-Euroopassa. Koen, että tämän hankkeen avulla olen päässyt itsekkin yhdeksi tuota tutkimussuuntausta eteenpäin vieväksi tieteentekijäksi.

Post doc -poolissa on kaudella 2025–2027 mukana kolmetoista suomalaista säätiötä. Myönnettävät apurahat kattavat 6–24 kuukautta kestävän ulkomaisen tutkimusjakson kustannukset kokonaisuudessaan.

→
postdocpooli.fi

Kuva: Cata Porfin

Ennätysyleisö Kultarannan veistosnäyttelyssä

Kultarannan puutarha avautui kahden remonttivuoden jälkeen yleisölle kesäkuussa 2025. Kesän näyttely esitteli teoksia seitsemältä nykykuvanveistäjältä.

Alfred Kordelinin säätiö ja tasavallan presidentin kanslia ovat järjestäneet kesäisiä veistosnäyttelyitä Kultarannan puutarhassa vuodesta 2011. Vuoden 2025 näyttely Kerrostumia esitteli teoksia seitsemältä nykykuvanveistäjältä, joita kiehtoo perinteisten luonnonmateriaalien käyttö taiteessa. Kuvataiteilijat **Timo Hannunen**, **Emma Jääskeläinen**, **Antero Koskinen** ja **Matti Peltokangas** hyödyntävät teoksissaan eri kivilajeja. **Mia Hamari**, **Pasi Karjula** ja **Hannu Riikonen** kokevat puun luontevimmaksi materiaalikseen.

Näyttely tarjosi katsojille oivaltavia, yllätyksellisiä ja ilmaisuvoimaisia näkemyksiä puu- ja kivi-materiaaleista taiteen rakennusaineena. Näyttelyn kuraattorina toimi FM **Tapani Pennanen**.

Keskeinen rooli osana Suomen historiaa

Näyttelyyn pääsi tutustumaan opastetuilla taidekierroksilla, puutarhakierroksilla sekä avoimina vierailuaikoina. Puutarhan lisäksi kävijöitä houkutti paikalle syyskuussa järjestetty avoimien ovien päivä ja mahdollisuus tutustua pääarakennuksen Graniittilinnaan. Kaikkineen puutarhassa vieraili kesäkaudella huimat 42 000 kävijää.

Kultaranta rakennettiin liikemies, maatalousneuvos **Alfred Kordelinin** kesävietto paikaksi vuosina 1913–1916. Kesäinen veistosnäyttely kunnioittaa rakennuttajansa alkuperäistä ajatusta huvilasta taidekokoelman sijoituspaikkana ja

Tasavallan presidentti Alexander Stubb avasi veistosnäyttelyn Kultarannassa yhdessä puolisonsa Suzanne Innes-Stubbin kanssa 30.5.2025. Taustalla Kordelinin säätiön hallituksen puheenjohtaja Mikko Kosonen.
Kuva: Jarno Kovamäki/Tasavallan presidentin kanslia

yleisölle avoimena kotiseutumuseona. Kordelinin kuoleman jälkeen Kultaranta siirtyi ensin Turun Suomalaiselle Yliopistoseuralle ja sen jälkeen valtiolle. Tasavallan presidentin kesävirka-asuntona Kultaranta on toiminut vuodesta 1922.

Tukea lapsi- ja nuorisotyöhön sekä kulttuuriin vaikuttavuus-rahoittamisen keinoin

Alfred Kordelinin säätiö, Brita Maria Renlundin muistosäätiö ja StartMore Social Impact Hub Oy perustivat 2025 uuden voittoa tavoittelemattoman yhtiön.

Joulukuussa 2025 toimintansa käynnistänyt Ratkaisurahasto Effekt tukee ja rahoittaa yhteiskunnallisia hankkeita, joilla on mitattavia ja pitkäkestoisia vaikutuksia. Alkuvaiheessa painopiste on lapsissa ja nuorissa sekä kulttuuri- ja sivistystoiminnassa.

”Tavoitteena on, että projektit ja aloitteet, jotka saavat tukea ja rahoitusta Ratkaisurahastolta, kasvavat sekä kooltaan että vaikuttavuudeltaan ja edistävät näin yhteiskunnallista hyvinvointia”, yhtiön toimitusjohtaja **Ari Ewvaraye** summaa.

Ratkaisurahasto kumpuaa perustajasäätiöiden halusta löytää uudenlaisia tapoja tukea hyvinvointia, kulttuuria, sivistystä ja taidetta. Ratkaisurahaston kautta voidaan tukea hankkeita, joilla on kasvupotentiaalia ja joissa rahoituslogiikka voi poiketa perinteisistä apurahoista.

Konkreetitset, mitattavat vaikuttavuustavoitteet

Ratkaisurahasto tarjoaa rahoitusta – esimerkiksi edullisia lainoja – verkostoja ja asiantuntijuutta liikeidean tai toiminnan kehittämiseen ja laajentamiseen. Rahoitusta voivat saada esimerkiksi yhteiskunnalliset yritykset, tutkimusryhmät, taide- ja kulttuuriorganisaatiot sekä erilaiset voittoa tavoittelemattomat yhteisöt.

Toiminnan toinen kohderyhmä ovat yhteiskunnalliset toimijat, kuten kunnat, kaupungit tai hyvinvointialueet. Ratkaisurahaston kautta julkinen

sektori voi löytää toimijan, joka pystyy tarjoamaan ratkaisun yhteiskunnalliseen haasteeseen uudella ja tehokkaalla tavalla. Rahoitusta voidaan antaa esimerkiksi toimintaan, joka edistää nuorten mielenterveyttä.

Julkinen toimija maksaa hankkeesta sen mukaan, kuinka hyvin hanke saavuttaa sille asetetut tavoitteet. Ratkaisurahasto kantaa kehittämisen taloudellisen riskin. Rahoitettavista hankkeista syntyvä tulo voidaan sijoittaa uuteen toimintaan tai se voi palautua takaisin alkuperäiselle rahoittajalle.

BMR-säätiö ja Alfred Kordelinin säätiö ovat taanneet yhtiön perustamiseen ja kehittämiseen yhdessä 2 miljoonan euron kokonaisrahoituksen. Perustajat kutsuvat myös muita rahoittajia mukaan yhteistyöhön.

→
effekt.fund

Erik Båsk (Alfred Kordelinin säätiö), Birgitta Forsström (Brita Maria Renlundin muistosäätiö) ja Ari Ewvaraye (toimitusjohtaja, Ratkaisurahasto Effekt Oy) asettuivat kuvaan.
Kuva: Cata Portin

Aika suuri hämäys

Teksti VILLE HÄNNINEN

Kuvat MIIKKA PIRINEN

Kalle Nion *Tempo* valittiin Venetsian biennaalin tanssi-ohjelmistoon. Hän on vienyt lapsuuden taikatemppunsa aikuisena uudelle tasolle.

"Kun teimme Tempon kanssa kolme keikkaa Kiinaan, Puolaan ja Belgiaan, ne poikivat neljä uutta keikkaa. Monet kuraattorit ja teatterinjohtajat seuraavat Venetsian biennaalin kaltaisia avain-tapahtumia, joten odotamme hyvän kysynnän jatkuvan", Kalle Nio iloitsee.

Taikuri-kuvataiteilija Kalle Nion ja koreografi **Fernando Melon** teatteria, tanssia ja sirkustaidetta villisti yhdistelevä *Tempo* sai ensi-iltansa Helsingin Juhlaviikoilla 2025. Sen jälkeen *Tempoa* on esitetty lukuisissa paikoissa ympäri Eurooppaa.

Alfred Kordelinin säätiö tuki teoksen valmistamista ja esityskuntoon saattamista Suomessa ja sen jälkeen Italiassa ja Sloveniassa. Kaikkiaan *Tempo* käy tänä vuonna ainakin kymmenessä maassa, Serbiasta Singaporeen.

Maaliskuussa uutisoitiin, että teos on myös valittu Venetsian heinäkuisen biennaalin tanssi-ohjelmistoon. Suomalaisia on nähty siinä ani harvoin. Nytkin *Tempo* on ainoa suomalainen teos. Ajan luonnetta erilaisin hämäyksin ja paradoksein kuvaava esitys sopii brittikoreografi **Wayne McGregorin** ideoimaan teemaan "aikaa ei ole".

Nio alkoi pohtia ajan epälineaarista ja arvaamatonta luonnetta koronavuosina. Syntyi esitys, jonka pääosassa on nimen mukaisesti tempo. Esineillä, ihmisillä, musiikilla, valoilla ja tekstillä on kaikilla oma rytmensä, joka suhteutuu kokonaisuuteen yllättävin tavoin.

Jo Juhlaviikkojen esityksissä riitti sovittamista. Musiikin teki **Samuli Kosminen** ja tekstit kirjailija **Harry Salmenniemi**.

”

Seitsentoistavuotiaana sijoituin taikureiden maailmanmestaruuskisoissa kolmanneksi. Esiinnyin ammatikseni, kunnes kyllästyin show business -meininkiin. Halusin kehittää omaa ilmaisua.

”Toimin ohjaajana, tuottajana, näyttämöministerinä ja ties minä. Yksikin esitys vaatii loputtomasti valmistelua ja keskustelua, saati kun yrittää toteuttaa tällaista kokonaisideaa. Nytkin huomasimme Harryn kanssa, että tekstejä piti tehdä paljon ihan uusiksi, jotta ne toimivat haluamallamme tavalla.”

Logistiikka vaatii miltei taikuutta

Kansainvälisessä hankkeessa ongelmat voivat mutkistua moninkertaisesti.

”Jokainen ulkomaan esiintyminen tarkoittaa hyvin monia sähköposteja ja palavereja, jotta mitään saa onnistumaan. Yksistään logistiikka on melkoinen show. Esityksen tekemiseen tarvitaan pakettiautollinen tavaraa. Mukana kulkevat esimerkiksi oma lattia ja seinät. Lisäksi tuomme paljon rekvisiittaa tarpeen mukaan.”

Tempo mukana kulkee kahdeksan hengen työryhmä, johon kuuluu kolme esiintyjää ja tekniikan henkilöitä.

”Jotta emme joutuisi ongelmiin, meillä on esiintymisiin tarkka tekninen vaatimuslista. Siinä määritellään esimerkiksi tilan vaatimukset.

Tempoa ei voi tehdä pienellä näyttämöllä, vaan se edellyttää viisitoista kertaa viisitoista -kokoisen lavan. Jokainen ensimmäinen esitys on riski, mutta se vain pitää ottaa ja kohdata.”

”Pari henkilöä työskentelee meillä logistiikan ja ihmisten buukkausten kanssa. Silti on tosi vaikeaa saada kahdeksan ihmisen työryhmän kalentereita sovitettua yhteen. Olemme kouluttaneet yhdelle ryhmäläiselle varahenkilön ja pyrimme siihen, että muillakin olisi sellainen”, Nio erittelee esityksen kanssa soutamista ja huopaamista. Tällä hetkellä suunnitellaan jo esityskautta 2027–2028.

Ulkomailla tulee ideoita

Nio on saanut monia esityksiään laajasti kiertoon eri maissa. Oman työn laadun lisäksi se perustuu teatterien toisenlaiseen toimintakulttuuriin.

Suomalaiset teatterit nojaavat kiinteään henkilökuntaan ja omiin esityksiin. Suomessa vain Espoon teatteri tuo maahan ulkomaisia esityksiä. Nion mukaan monessa Keski-Euroopan maassa kuukausipalkkaa nauttii vain taiteellinen johtaja, mutta tekninen henkilökunta ja taiteilijat ovat vierailijoita.

Myös Ranskan teatteriverkosto perustuu vierailuihin. Valtio maksaa taiteilijapalkan kaltaista tukea (*intermittance*) freelance-taiteilijoille, joilla on riittävä määrä esityksiä mutta myös työttömiä hetkiä niiden välissä.

”Lisäksi maassa on runsaasti teattereita, joiden johtajat vaihtuvat tasaisin väliajoin. He tuovat linjansa ja kontaktinsa uuteen työpaikkaansa. Lisäksi teatterit saavat tukea nimenomaan vierailuesityksiin. Tämän kaiken ansiosta pienilläkin paikkakunnilla voi olla kiehtovia esityksiä.”

Vahvaa kansainvälistä uraa tekevä Nio on haastatteluhetkellä lähdössä Barcelonan teatteri-instituuttiin ohjaamaan opiskelijoiden lopputyötä.

”Juuri Barcelonassa näin pari vuotta sitten näyttelyn, jossa oli metronomeja. Aloin miettiä, minkä verran niiden ympärille on tehty musiikkia ja otin yhteyttä Samuli Kosmiseen. Kun hän ei löytänyt juurikaan pelkästään metronomeille tehtyä musiikkia, aloin ideoida *Tempoa*.”

Enemmän kuin vain taikatemppuja

Nion ura on jälkikäteen tarkastellen johdonmukainen. Hän aloitti taikurina jo lapsena ja on sen jälkeen edennyt kokonaisvaltaisena illusionistina maailmanluokkaan.

”Seitsentoistavuotiaana sijoituin taikureiden maailmanmestaruuskisoissa kolmanneksi. Esiinnyin amatikseni, kunnes kyllästyin *show business* -meininkiin. Halusin kehittää omaa ilmaisua.”

Nio tutustui Ville Waloon ja Anne Jämsään ja perusti heidän kanssaan uutta sirkusta edustaneen WHS-ryhmän, joka sai taiteen valtionpalkinnon vuonna 2015.

”Pääsin Kuvataideakatemiaan 2005. Tuolloin jo kaksi teostani kiersi ulkomailla. Se antoi opiskeluille konkreettisen pohjan. Yhtäkkiä taikuus ei enää tuntunutkaan niin rajoittavalta.”

”Siinä mitä teen on aika vähän erakkotaiteilijuutta. Kaikki perustuu yhteistyöhön kiinnostavien ihmisten kanssa.”

Kalle Nion ja Harry Salmenniemen yhteistyö alkoi viisitoista vuotta sitten, kun Nio luki runokirjan *Texas, sakset* ja innostui siitä. He ovat käsitelleet tekstiä lavastuksen kaltaisena elementtinä Tempon lisäksi *Nopeussokeudessa*.

Kangasjäniksiä ja salaisia majataloja

Teksti VILLE HÄNNINEN

Kuvat ANTONI HALONEN

Jenni Rutasen vuosi oli tavanomaisen epätavanomainen. Hän rakensi nukkeja Etelä-Koreaan, teki lastenteatteria tyhjillään olevaan kerrostaloon Turun Kupittaaalle ja valmisti lavasteet Katri Vala -esitykseen Helsingissä.

”Koska Suomessa ei ole vahvaa nukke-teatteriperinnettä, jokainen ryhmä ja sen tuotanto luo alaa uudestaan. Genre on tekijänsä näköinen”, Jenni Rutanen muotoilee.

Eräänä marraskuisena päivänä eteläkorealainen ohjaaja tuli nykynukketeatterifestivaali TIP-Festille. Hän halusi tavata turkulaisen vapaan kentän nukketeatteritaiteilijoita ja keskustella yhteistyöstä. Hän ei edes halunnut nähdä taiteilijoiden aiempia töitä vaan sanoi: ”Luotan teihin, minua kiinnostaa enemmän tämä hetki ja tulevaisuus.”

”Erikoiseltahan tuo kuulostaa, mutta ohjaaja **Yoo Seong-kuyn** on hyvällä tavalla rohkea ihminen ja hänen ajattelussaan on buddhalaisia, šamanistisiakin piirteitä. Aura of Puppets -verkoston toiminta on tunnettua alalla myös kansainvälisesti, joten teko ei ole niin absurdi kuin miltä ensin kuulostaa”, **Jenni Rutanen** pohtii.

Hän valmisti ensin Turussa ja sitten Chuncheonissa nukket *The Antics of the Moonland* -esitykseen. Se sai ensi-iltansa viime vuoden toukokuussa Chuncheonin kansainvälisellä nukketeatterifestivaalilla.

”Suunnittelin ja rakensin esityksiin pöytä-nuket, jäniksen ja ketun kankaista, puumassasta ja joustavista muoveista. Lisäksi tein varjonukkeja. Tarinassa matkustettiin aikojen halki ja toteutettiin yleisön toiveita. Jänisnukke iski ne taivaalle tähdiksi gongilla.”

Rutanen ei osaa korean kieltä vaan toimi tulkin kautta. Hän pelkäsi, jäisikö jotain olennaista ymmärtämättä.

”Paikan päällä kaikki tuntuikin hirveän tutulta. Ymmärsin työn kulun ja vaiheet, kuten Suomesakin. Välillä minua otettiin sormesta kiinni ja vietiin tapaamaan varjomestaria, mutta siinä piti elää tilanteen mukaan.”

Tästä alkaa seikkailu!

Alfred Kordelinin säätion vuosiapurahan turvin Rutanen työskenteli kahdessa muussakin nukketheateriteoksessa. Syyskuussa 2025 ensi-iltansa saaneen *Mustan kuun majatalon* ohjasi **Alma Rajala**. Se perustuu **Reetta Niemelän** kirjasarjaan. Immersiivinen esitys syntyi entiseen oppilaitokseen, jonka tiedettiin joutuvan remonttiin.

”Kupittaalalle rakentui salainen majatalo. Luukkujen läpi kuljettiin fantasiamaiseen aulaan, josta alkoi seikkailu. Esityksen hahmot ja yleisö lähtivät tärkeälle tehtävälle auttamaan salaväkeä ja pelastamaan luontoa. Samalla heitä kuljetettiin kahden kerroksen ja kahdenkymmenen majatalon huoneen läpi peilitehtäseen, herättämään uinuvat lohikäärmeet.”

”
Rahoituksen näkökulmasta nukketheateritaide on jatkuvaa odottelua. Mikään ei ole varmaa, kunnes kaikki on varmaa.

”Esityksen tilat suunnitteli **Johanna Latvala** ja nukkehahmot **Heini Maaranen**. Rakensimme nuket yhdessä Heinin ja **Nanna Mäkisen** kanssa. On hyvin harvinaista saada työskennellä kolmen nukerakentajan voimin produktiossa.”

Maaliskuussa 2026 WHS Teatteri Unionissa toteutunut, **Maria-Elina Koivulan** ohjaama *Mustien kukkien rauba* puolestaan sai innoituksen **Katri Valan** elämästä ja runoista. Rutanen teki siihen lavasteet ja suunnitteli esitysten videoprojisoinnit.

”Vala on tällä hetkellä hyvin ajankohtainen. Vahva luontosuhde ja voimakas kirjailijan omatunto resonoivat meidänkin ajassamme. Runot rakentavat vahvoja visuaalisia kuvia, joita pystyin hyödyntämään työssäni.”

Rakenteet puuttuvat

Rutanen tekee työtä, jossa eletään hetkessä mutta suunnataan koko ajan tulevaan. On tiukasti päivään ja kellonaikaan sidottuja menoja, mutta samalla pitäisi jo suunnitella uusia hankkeita ja niiden rahoitusta.

”Kaikki yhteisen verkostomme taiteilijat ovat freelancereita. Työskentelemme toistemme hankkeissa ja omillamme muiden hankkeissa. Se tekee asioista mutkikkaita.”

”Jossain vaiheessa kysytään aina, olenko valmis sitoutumaan, vaikei rahaa tulisi. Sitten valitsemme kalenterista jäljellä olevat ajat ja toivomme parasta.”

Rahoituksen näkökulmasta nukketheateritaide on jatkuvaa odottelua. Mikään ei ole varmaa, kunnes kaikki on varmaa.

”Teemme asioita koko ajan, mutta pääsemme toteuttamaan niitä kunnolla vasta, jos saamme esitystilan ja rahoitusta. Siksi odotamme jatkuvasti päätöksiä.”

Esittävän taiteen valtionrahoituksen piiriin kuuluu Suomessa kolme nukketheateria: Sampo Helsingissä, Hevosenkentä Espoossa ja Mukamas Tampereella. Niissä pyöritetään pääasiassa

"Nuket olivat merkittäviä objekteja šamanistisessa perinteessä. Esityksissä se elää yhä. Nuket ovat elossa, koska uskomme siihen."

oman teatterin ohjelmistoa lapsille ja joka toinen vuosi kansainvälisiä festivaaleja.

Nukketeatterin vapaalla kentällä työskentelee noin sata ammattilaista. Esitystilat vaihtelevat.

"Siitä huolimatta Suomessa tehdään kiinnostavaa nykynukketeatteria. Chuncheonin kaupungin nukketeatterilla on kolme suurta näyttämöä sekä erillisiä treenitiloja. Työtiloja on myös freelance-reille, ja treenisaleissa he voivat harjoitella omia esityksiään. Ehkä tällaisia ratkaisuja voisi pohtia Suomeenkin."

Elämä kantaa

Vuonna 1982 syntynyt Rutanen on alun perin kuvataiteilija, taustanaan Savonlinnan taidelukio ja Tampereen ammattikorkeakoulun kuvataiteilijan tutkinto.

"Kuvataideopinnoissani Tampereella sekä vaihdossa Lissabonissa kohtasin nukketeatteritaiteilijoita. Lopulta hakeuduin Turun ammattikorkeakouluun opiskelemaan hetkeä ennen kuin koulutus ajettiin alas."

Siihenkin liittyi sattuman sormesta pitelyä. Rutanen sanoo suoraan, että häntä ovat ohjanneet onnenkantamoiset.

"Kerroin työvoimaviranomaiselle, että haluan nukketeatteritaiteilijaksi ja sitä voi opiskella Ranskassa. Koulutuksen lopettamisesta Suomessa oli jo tuolloin suunnitelmia. Vanhempi virkailija oli opiskellut aikoinaan **Katariina Lillqvistin** kanssa samalla luokalla ja tiesi Turun nukketeatterilinjasta. Hän sanoi, että jollen nyt hae, mahdollisuutta tuskin enää tulee. Niin päädyin Turkuun!"

Vastakarvaan ja rivien välistä lukemista

Teksti VILLE HÄNNINEN

Kuvat MIIKKA PIRINEN

Antti Järvi kirjoittaa 1900-luvun alun sateenkaarihistoriasta arkistolähteisiin perustuen. Apuna ovat Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran henkilö-arkistot.

Antti Järvi hallitsee toimittajan taustansa ansiosta digitaalisen tiedonhaun. Tietokirjat ovat opettaneet arkistojen ja kirjastojen pengonnan nyansseja.

Antti Järvi tekee parhaillaan arkistotyötä tulevaan tietokirjaansa. Se käsittelee homoseksuaalisia tunteita 1920–1940-lukujen kirjailijapiireissä. Päähenkilöitä on neljä: **Uuno Kailas**, **Kaarlo Sarkia**, **Yrjö Kajjärvi** ja **Klaus Mann**.

Aiemmin Järvi on työskennellyt toimittajana ja kirjoittanut kolme kiitettyä tietokirjaa. *Saa koskea: kymmenen konstia väkevämpään kulttuuriin* (Tammi 2010) on kulttuuripolitiikan rakenteita ravistellut pamfletti. *Karanteeni* (Siltala 2014, **Hanna Nikkasen** kanssa) kertoo, kuinka aids saapui Suomeen. Tieto-Finlandialla palkittu *Minne katosi Antti Järvi?* (Gummerus 2023) kuvaa luovutetulle alueelle talvisodan jälkeen vapaaehtoisesti jääneitä suomalaisia, etenkin kirjailijan isoisän kohtalon kautta.

Teokset perustuvat ilmeikkään kirjoittamisen lisäksi tarkkaan lähdetyöhön. Kahdessa edellisessä kirjassa rekonstruoitiin kulttuurista maisemaa palasista sieltä täältä, koska tietoa ei löytynyt yhdestä paikasta.

”Nyt asetelma on toinen. Merkittävä osa tarvitsemastani aineistosta sijaitsee Suomalaisen Kirjallisuuden Seurassa. Aiemmissa kirjoissani olen läpikäynyt laajoja aineistoja osin haku-

”

Oma ongelmansa tulee siitäkin, että emme voi määritellä tämän ajan käsitteillä sen ajan ihmisiä.

ammuntana. Nyt olen päässyt valmiisiin henkilöarkistoihin ja kirjailijahaastatteluaineistoihin, pitää vain jaksaa istua tarpeeksi ja keskittyä.”

Istuttu on. Järvi valittiin SKS:n vuoden asiakkaaksi 2025.

Tunteet näkyvät verhotusti

Tulevan kirjan teema on herkkä. Kohteena olevien kirjailijoiden elinaikana homoseksuaaliset teot olivat laittomia. Sen vuoksi julkisia lähteitä on luettava tulkiten, mutta ylitulkintoja pitää varoa.

Hedelmällisintä materiaalia löytyy yksityisemmistä aineistoista.

”Kohteena olevien kirjailijoiden henkilöarkistojen lisäksi tutkin heidän kollegoittensa arkistoja siinä mitassa kuin he liittyvät kohteisiin. Homoseksuaaliset tunteet näkyvät lähinnä verhotusti. Kirjoistakin ne pitää usein osata kaivaa esittämällä oikeita kysymyksiä ja etsimällä konteksteja. Tarkastelen esimerkiksi Kailaasta ja Sarkiasta 1950-luvulla kirjoitettujen elämäkertojen representaatioita kirjailijasta ja niiden tavasta käsitellä halua.”

”Kirjailijoiden kirjeet ja päiväkirjamuistiinpanot ovat erityisen arvokkaita lähteitä. Kirjeissä ilmaisu on vähän suurempaa, vaikka nekin ovat ajan hengessä peiteltyjä.”

Elämä asettaa esteitä

Kun tutkimusaineistoa on runsaasti, siihen helpposti uppoutuu. Aina on yksi mappi lukematta. Tällä hetkellä Järvi ei enää vain kerää aineistoa vaan työstää sitä kirjoittamalla.

”Kirjoitan miesten välisestä halusta. Välillä tuntuu, että se ei onnistu lainkaan, ja pitkään jouduin hakemaan oikeaa kirjoitustyyliä. Aihe on mutkikas. Silti teen siitä populaaria tietokirjaa. Edellisessä kirjassani käytin minäkertojaa, joka helpotti asioiden käsittelyä, mutta tässä teoksessa se ei ole mahdollista.”

”Oma ongelmansa tulee siitäkin, että emme voi määritellä tämän ajan käsitteillä sen ajan ihmisiä. Siksi kirjoittaminen saattaa olla ihan loppuun asti hakemista. Apurahojen yksi tarkoitus kuitenkin on antaa tilaisuuksia kokeilla uutta. Jos olisin halunnut ottaa varman päälle, olisin kirjoittanut jatko-osan edelliseen, Karjala-aktiivien rakastamaan teokseeni.”

Osa eurooppalaista sateenkaarihistoriaa

Järven kirjaansa valitsemista henkilöistä Uuno Kailas (1901–33) ja Kaarlo Sarkia (1902–45) ovat tunnettuja ja siteerattuja suomalaisia kirjailijoita. Klaus Mann (1906–49) sen sijaan on **Thomas Mannin** nelikymppisenä kuollut ja *Mefistolla* (1936) maailmanmaineeseen noussut poika ja Yrjö Kaijärvi (1896–1971) runoilija ja suomentaja, jolla oli vanhuudenpäivillään suhde **Reidar Särestöniemeen**.

”Kaijärvestä ei ole toistaiseksi julkaistu elämäkertaa. Sen puute on hidastanut työtä, koska olen joutunut selvittämään perusasioita ja Kaijärvelle saapuneiden kirjeiden määrä on todella mittava.”

Henkilöt ovat muutenkin lähdeaineiston näkökulmasta eriparisia. Kailas kuoli niin nuorena, että häneltä ei jäänyt laajaa alku-peräistä aineistoa.

”Hyvin vähän mitään. Ison osan urastaan Kailaalla ei ollut edes pysyvää kotia.”

Järvi rakentaa henkilötarinansa tapauskohtaisesti. Käytännön syiden lisäksi ratkaisu johuu kerronnallisista syistä. Myös tietokirjojen kirjoittaminen edellyttää jatkuvia valintoja ja dramaturgian hallintaa. Esimerkiksi monotoniana tai lähteiden liian yksityiskohtaista käyttöä on syytä välttää.

”Muutenkin Klaus Mann on erilainen tapaus. Hänen kohdallaan käytän lähteenä pääosin

julkaistuja teoksia. Alkuperäistä arkistoaineistoa käytän, kun kirjoitan kytköksestä Suomeen. Mann oli ihastunut Pariisissa tapaamaansa suomalaiseen mieheen.”

”Mann on mukana kirjassa myös siksi, että hänen kauttaan voin käsitellä eurooppalaista sateenkaarihistoriaa. Hän oli poikkeushahmo, julkisesti homo 1920–30-lukujen Euroopassa. Hän ei tuntenut suomalaisia kollegoitaan, mutta kaikilla heillä oli samankaltaisia kokemuksia siitä, millaista oli olla erilainen.”

”Uuno (Kailas) ja Kaarlo (Sarkia) olivat minulle läheisiä jo silloin, kun luin Tampereen yliopistossa kirjallisuutta. Kun heidän homoseksuaalisuuttaan ei aikoinaan voitu käsitellä kunnolla, se psykologisoiti ja patologisoiti heitä. Syntyneet kertomukset eivät aina ole ollenkaan todenmukaisia”, Antti Järvi huomauttaa.

Sanoja kokemuksille

Teksti VILLE HÄNNINEN

Kuvat MIIKKA PIRINEN

Elli Valtonen haki vaihtelua raskaaseen eläinlääkärin työhön. Yhtäkkiä hän huomasi tekevänsä kokemuksistaan sekä romaania että väitöskirjaa.

”**Tein eläinsuojeluvalvontaa** kymmenisen vuotta. Karut kokemukset ja jatkuva väkivallan uhka johtivat siihen, että aloin etääntyä työstä”, pitkään virkavapaalla ollut ja lopulta eläinlääkärin virasta irtisanoutunut **Elli Valtonen** kertoo.

Valtonen opiskeli sosiaalitieteitä avoimessa yliopistossa ja alkoi valmistella muun muassa Alfred Kordelinin säätiön tukemaa väitöskirjaa lemmikkieläimiin kohdistuvista eläinsuojelurikoksista ja valvonnan vaikuttavuudesta. Tutkimus yhdistää eläinlääketieteen ja kriminologian menetelmiä ja tutkimusperinnettä.

”Tapa kohdella eläimiä julmasti kietoutuu lähisuhdeväkivaltaan ja mielenterveysongelmiin. Yhteiskuntatieteiden metodiikka ja käsitteistö antoi sanoja ja tulkintamalleja asioille, jotka jo kokemuksesta tiesin. Ilmeni myös, miten vähän alaani on tutkittu.”

”Tieteellinen tutkimus on eri asia kuin aktivismi, mutta esimerkiksi kriminologisen tutkimuksen keskeinen päämäärä on ohjata kriminaalipoliittista päätöksentekoa, ehkäistä rikoksia ja parantaa erilaisia prosesseja”, eläinsuojelurikoksia tutkinut Elli Valtonen tiivistää.

Perustelut muistuttavat lähisuhdeväkivaltaa

Kolmen artikkelin väitöskirja valmistunee tänä vuonna. Yhdessä jo julkaistuista tutkimusartikkeleista tarkastellaan eläinsuojelurikoksista syytettyjen ihmisten perusteluja teoilleen.

Valtosen aineisto on laaja. Hän analysoi yli 1 400 käräjäoikeuden tuomiota vuosilta 2011–2021. Lähes puolet niistä, joita syytettiin väkivaltaa eläimiä kohtaan, perusteli tekoaan eläimen käytöksellä ja halulla rangaista.

”Syytetyillä on erilaisia tapoja selitellä tekojaan. Eläimiin kohdistuva väkivalta kumpuaa samoista lähteistä kuin ihmisiin kohdistuva. Sitä voidaan pitää vallankäytön ja aggressioiden purkamisen välineenä tai jopa hauskana.”

Moni rikollinen perustelee tekojaan niin sanotulla neutralisaatiotekniikalla, jossa he järkeilevät tekoaan itselleen ja muille. Eläinsuojelurikosten lisäksi neutralisointeja käytetään tekojen oikeuttamiseen pikku rikkeistä vakavaan väkivaltaan.

”Vastuun kiellossa sysätään syy muualle tai korostetaan, miten olosuhteet tai muut ihmiset pakottivat tapahtuneeseen. Jos tekijä kieltää uhrin, hän väittää, että tämä ansaitsi tai aiheutti tapahtumat. Se on yleinen perustelu myös eläinsuojelurikoksissa. Eläimiin kohdistuvaa väkivaltaa voi myös ajatella lähisuhdeväkivaltana, kun lemmikki on osa perhettä. Silloin sitä käytetään usein koston, uhkailun tai kontrolloinnin välineenä lähisuhteessa.”

Tuomiot ovat lieviä

Eläimiin kohdistuvasta väkivallasta on vaikea saada suoraa näyttöä. Syyttämiskynnys on korkea ja syytteitä hylätään herkästi.

”Eläinsuojelurikosten kategoria on heterogeeninen. Lemmikkieläimiin kohdistuvissa rikoksissa on usein kyse piittaamattomuudesta ja heitteille jättämisestä, pahimmillaan esimerkiksi

niin, että eläimet jäävät vaille hoitajaa ja kuolevat nälkään. Toisessa ääripäässä on harkittu, jopa sadistinen väkivalta.”

”Eläintuotanto on jo itsessään väkivaltaista. Laki rajaa sitä yksityiskohtaisesti. Esimerkiksi porsaan kastroiminen on laillista silloinkin, kun se on hereillä. Toiselle lajille tehtynä vastaavaa kipua aiheuttava teko voi olla rikos.”

Valtosen mukaan eläinsuojelurikoksista annettavat tuomiot ovat lieviä. Neljän vuoden maksimirangaistusta ei määrätä käytännössä koskaan, mediaanimäärä on 40 päiväsakkoa.

”Kyse on pienestä rikosryhmästä, joten niitä tulee syyttäjien ja tuomareiden pöydille harvoin. Tuomarin tausta saattaa vaikuttaa, ja sekä perusteet että niiden laatu vaihtelevat. Asianosaisille tarvittaisiin enemmän koulutusta.”

”Lisäksi eläinten kärsimyksen arviointi on vaikeaa. Toiselle lajille ei saa aiheuttaa tarpeetonta kärsimystä. Siinä määritellään teon tahallisuutta tai törkeää huolimattomuutta ja kärsimyksen tarpeettomuutta.”

Romaani laajensi mahdollisuuksia

Tutkimuksen ohella Valtonen on kirjoittanut aihepiiristä esikoisromaaninsa *Tainnutuskehto* (Kosmos, 2023). Myös toinen, tekeillä oleva romaani jatkaa teemaa.

”En alun perin ajatellut kirjoittavani työstäni. Mutta väitöskirja melkein vaati rinnalleen muutakin ja löysin tapoja tehdä sen kirjallisesti kiinnostavasti”, Kriittisessä Korkeakoulussa kirjoittamista opiskellut Valtonen pohtii.

Opiskelut sysäsivät ulos eläinlääkärikuplasta. Valtonen alkoi tajuta, että hänellä on välineitä käsitellä työssä kokemaansa. Kosmoksen kustantaja **Mikko Arne** uskoi, että Valtonen pystyy kirjoittamaan muutakin kuin lyhyitä novelleja ja tarttumaan vaikeisiin aiheisiin.

”Tuntuu ja henkilökohtaiset kokemukseni muuntuivat proosaksi ja eritellympi, laajoja

”

Syytetyillä on erilaisia tapoja selitellä tekojaan. Eläimiin kohdistuva väkivalta kumpuaa samoista lähteistä kuin ihmisiin kohdistuva.

aineistoja hyödyntävä näkökulma tarkasti rajatuksi tutkimukseksi. Se ei ollut oikeastaan lainkaan suunniteltua.”

”Tieteellisen tutkimuksen muoto mahdollistaa paljon, mutta proosa täydentää sitä. Henkilöhahmojen kautta voi kuvata asioita, joita ei voi tai ole tarpeen käyttää tutkimuksessa. En ole vain lukenut asioista vaan nähnyt niitä omin silmin. Traumojen käsittely on kuitenkin asia erikseen, siihen kirjoittaminen ei auta.”

Tällä hetkellä Valtonen haluaa jatkaa sekä kirjailijana että tutkijana.

”Romaanikirjailijana olen vasta ihan alussa. Valitsemissani tutkimusnäkökulmissa on vielä paljon hyödynnettävää. Uusi eläinten hyvinvointilaki korvasi eläinsuojelulain 2024. Sen sarakohdan tutkiminen kiinnostaisi.”

€5.1 Million for Science, Arts and Public Education

The Kordelin Foundation's 105th year of operation contained many changes. The Foundation's grants were updated to fit a new strategy, and a new mode of operation, named the Solutions Fund Effekt was created. All in all, the Foundation spent €5.1 million on its core activities.

The Alfred Kordelin Foundation promotes and supports Finnish science, literature, arts and public education. The Foundation fulfils its purpose by awarding grants and prizes and by supporting other operations that align with its values.

During the ten-year period from 2025 to 2035, the Foundation's strategy will focus on *breakthroughs in society*. We will support science, arts and public education in the long term and provide a funding pathway that allows projects to receive different forms of support that link or overlap naturally and flexibly. During 2025, the Foundation's core activities were updated to match its strategy. The most visible changes were larger grant sums and longer grant periods than previously.

Major Cultural Projects and Funds

The Kordelin Foundation's Major Cultural Projects provide solutions to societal challenges. During the 2025 application period, the Foundation gave out four significant grants totalling €960,000. The projects receiving awards will develop new AI-based methods to accelerate drug development, promote youth literacy, prepare

a national *Joy of Reading Project (Lukuilon ohjelma)* and create a municipal-level model for a cultural competence centre.

The Kordelin Foundation's nine city funds also award grants in their regions. In 2025, grants were available in Savonlinna, Nokia, Raahe, Rauma and Seinäjoki. Grants from dedicated funds are awarded once a year by the Gust. Komppa Fund, which promotes the field of chemistry. Grants were awarded to 54 applicants.

The city funds were updated to fit the Foundation's strategy in late 2025, and the updated grants will be open for applications for the first time in January 2026. In the future, city funds will be used to support projects that promote local arts and cultural life and the common good, build dialogue, and create new forms of operation and collaboration. The grants will be larger than before, which will enable more long-term activities and projects.

Grant Applications in August

The Kordelin Foundation's grants for science, arts, and public education are open for applications annually in August. Significant changes were made to the grants in 2025: the grants are now larger and

the grant periods longer than before. Application criteria for the grants were also updated.

Personal grants awarded by the Foundation are €45,000 and project grants range between €50,000 and €100,000. In the August 2025 call for applications, grants were awarded to 69 applicants. Altogether, the Foundation contributed €3.5 million to the promotion of arts, science and public education in the August 2025 call.

In addition to the January and August application rounds, grants were also awarded during the year through the New Classics Fund and the Post Doc Pool, a grant fund established by member foundations of the The Association of Finnish Foundations.

As part of the Foundation's other regular activities, the sculpture exhibition at Kultaranta garden was organised again after a two-year break. The park welcomed 42,000 visitors during the summer season.

Support through Impact First Funding

The Alfred Kordelin Foundation, The Foundation Brita Maria Renlunds minne sr (BMR Foundation) and StartMore Social Impact HUB Ltd. founded a new non-profit company with the aim of developing solutions to social challenges. The Solutions Fund Effekt began operations on December 1st, 2025.

The Solutions Fund provides funding such as low-interest loans, as well as networks and expert support to help organisations to develop and expand their work. Eligible applicants include social enterprises, research groups, arts and cultural organisations and non-profit entities. Each project receives a concrete, measurable impact goal and funding is directed towards reaching that goal.

The Solutions Fund can also act as a bridge between the public, private and third sectors. Funding can be provided, for example, for work that supports mental health among young people. A public authority pays based on the results achieved, while the Solutions Fund carries the financial risk of development.

Prizes for Front Runners

The €50,000 Alfred Kordelin Prize is one of the most significant annual awards presented in Finland. The prizes are awarded for socially impactful and topical contributions to science, the arts and public education.

The awards process resembles that of the Nobel Prize: 80 nominators, including Finnish universities and arts and cultural organizations, may submit candidates. In 2025, the prize was awarded to professor **Tuomas Sandholm**, composer **Outi Tarkiainen** and docent **Timo Miettinen**.

Grants were also awarded from the various Foundation funds. The Jaakko Kolmonen Food Culture Prize was awarded to restaurant owners **Miia Keski-Nikkola** and **Jani Unkeri** of Juurella in Seinäjoki, and producer of rapeseed oil products Alavuden Öljynpuristamo Oy. The Children and Youth Coach Prize was presented to basketball coach **Kari Kilpinen**, taekwondo coach **Lauri Laitinen**, and dance sports coach **Raili Tilli**. The TSV Science Prize went to the Finnish Maritime Archaeological Society, and the Seinäjoki fund's Technology Prize was awarded to JPT-Industria Oy.

Palkitsemme sivistyksen edelläkävijöitä.

Alfred Kordelinin palkinto

Kordelinin säätiö jakaa vuosittain perustajansa nimeä kantavan palkinnon. 50 000 euron arvoinen Alfred Kordelinin palkinto on Suomen merkittävimpiä vuosittain myönnettäviä tunnustuksia. Palkintoja myönnetään vuosittain kahdesta kolmeen.

Palkinnonsaajat ovat alansa huippuja ja vahvistavat toiminnallaan suomalaisen yhteiskunnan moniäänisyyttä, osaamista ja kansainvälisyyttä. Heidän työnsä luo pohjaa kestävämmälle ja paremmalle tulevaisuudelle.

VUONNA 2025
PALKINNON
VASTAANOTTIVAT

professori

Tuomas Sandholm

säveltäjä

Outi Tarkiainen

dosentti

Timo Miettinen

Professori Tuomas Sandholm kehittää tekoälyä, joka pelastaa henkiä

Kuvat VILJA PURSIAINEN

Tuomas Sandholm on Carnegie Mellon -yliopiston tietojenkäsittelytieteen professori ja yksi maailman tunnetuimmista laskennallisen peliteorian tutkijoista. Sandholmille myönnettiin Alfred Kordelinin palkinto urauurtavasta tutkimuksestaan, joka yhdistää tekoälyn ja peliteorian.

Tekoäly ei ole vain kielimalleja. Sen sovelluksia löytyy niin terveydenhuollosta, puolustuksesta kuin taloudestakin.

Vuodesta 2010 lähtien Yhdysvaltojen kansallista elektronista munuaisvaihto-ohjelmaa on optimoinut viikoittain suomalaisen Tuomas Sandholmin tutkimusryhmän kehittämä, tekoälyyn perustuva optimointialgoritmi.

”Munuaissiirtojen optimointi on vaikea laskennallinen ongelma. Mahdollisia yhdistelmiä vaihtoringeistä ja vaihtoketjuista on enemmän kuin atomeja maailmankaikkeudessa”, Sandholm kertoo.

Vaihtoringit ja vaihtoketjut koostuvat luovuttaja-potilas-pareista, jotka ovat keskenään veriryhmän tai kudostyyppin vuoksi yhteensopimattomia. Sandholmin algoritmi löytää parhaan mahdollisen yhdistelmän näistä rinkien ja ketjujen kokonaisuuksista.

Aiemmin munuaisvaihdot perustuivat vaihtoringeihin, mutta Sandholm työryhmineen kehitti lisäksi toimivan vaihtoketjumenetelmän. Nykyisin suurin osa maailman munuaisvaihtoista tehdään tämän vaihtoketjumenetelmän avulla. Sillä on tehty jo yli 10 000 elintärkeää munuaisvaihtoa.

”

Yritän kohdistaa tutkimukseni ongelmiin, joilla on todellista merkitystä ihmisille ja yhteiskunnalle.

TUOMAS SANDHOLM

s. 1968

Carnegie Mellon -yliopiston tietojenkäsittelytieteen professori.

-

Yksi maailman tunnetuimmista laskennallisen peliteorian tutkijoista.

-

Palkittiin urauurtavasta tutkimuksestaan 50 000 euron arvoisella Alfred Kordelinin palkinnolla.

”Ilman tekoälyä parhaita ketjuyhdistelmiä ei olisi mahdollista luoda. Ratkaisulla on pelastettu lukemattomia ihmishenkä”, Sandholm sanoo.

Matka Otaniemestä Yhdysvaltoihin

Sandholmin polku Yhdysvaltain elinsiirtojärjestelmän pariin ja Carnegie Mellonin palvelukseen alkoi Espoon Otaniemestä. Hän opiskeli diplomi-insinööriksi Teknillisessä korkeakoulussa ja kiinnostui peliteoriasta ja tekoälystä jo nuorena.

Valmistumisen jälkeen Sandholmin tie vei Yhdysvaltoihin, ja 2000-luvun alussa hän asettui Pennsylvanian Pittsburghiin, jossa Carnegie Mellon -yliopisto sijaitsee.

Nykyään Sandholm on yksi tunnetuimmista laskennallisen peliteorian tutkijoista, mutta hänen nimensä on saattanut jäädä suomalaisille tuntemattomaksi. Siksi kotimaasta tuleva Alfred Kordelinin palkinto lämmittää erityisesti tutkijan mieltä.

”En ollut edes tietoinen, että olin ehdolla. Oli hienoa huomata, että vuosien jälkeen Suomesta tulee tällainen tunnustus.”

Tutkimus kohtaa yrittäjyyden

Tutkimuksen ohella Sandholm on perustanut useita yrityksiä. Vuonna 1997 perustettu CombineNet kehitti kombinatorisen huutokauppateknologian, jota hyödynnettiin esimerkiksi suurten logistiikkaverkkojen optimointiin rahan ja päästöjen säästämiseksi.

Uudempi yritys Strategy Robot kehittää peliteoreettista tekoälyä puolustussovelluksiin. Se pyrkii osaltaan varmistamaan, että länsimailla demokratioilla olisi käytössään parhaat työkalut puolustusstrategioiden optimointiin.

Sandholmin mukaan tutkimus ja yrittäminen ruokkivat toinen toistaan.

”Kun on todellisen maailman ongelmien kanssa tekemisissä, se auttaa löytämään uusia tutkimuskysymyksiä. Tosimaailman sovellukset auttavat

myös kehittämään tiedettä, kuten munuais-siirtojen tapauksessa, kombinatorisissa huuto-kaupoissa ja puolustussovelluksissa.”

Insinööri sydämeltään

Sandholm kuvaa itseään insinööriksi sydämeltään. “En halua vain ymmärtää miten asiat toimivat, vaan myös parantaa niitä. Ymmärtäminen on parantamisen renki.”

Hän kertoo pyrkinensä aina valitsemaan projekteja, joilla on sekä tieteellistä merkitystä että käytännön vaikuttavuutta. Yhdessä projektissa kyse on ollut kuljetusketjujen tehokkuudesta ja päästöjen vähentämisestä, toisessa elämää jatkavista elinsiirroista.

”Yritän kohdistaa tutkimukseni ongelmiin, joilla on todellista merkitystä ihmisille ja yhteiskunnalle.”

”

Kun on todellisen maailman ongelmien kanssa tekemisissä, se auttaa löytämään uusia tutkimuskysymyksiä.

Outi Tarkiainen säveltää luonnon ja ihmisyyden yhteisestä kielestä

Kuvat ANU JORMALAINEN

Säveltäjä **Outi Tarkiainen** musiikki saa pohjoisen luonnon soimaan maailman suurimmissa konserttisaleissa. Tarkiaiselle myönnettiin Alfred Kordelinin palkinto kansainvälisesti arvostetusta taiteestaan, joka tuo esiin ihmisyyden ja luonnon yhteyden.

Säveltäjä Outi Tarkiaiselle pohjoinen ei ole vain kotipaikka vaan sävelkielen perusta. Hän asuu Rovaniemellä ja sanoo tuntevansa olonsa kokonaiseksi vasta, kun palaa Lappiin.

”Olen pohjoisen ihminen henkeen ja vereen. Se on se peruskivi, jonka varassa kuljen maailmalla”, Tarkiainen kertoo.

Juuri tämä peruskivi on auttanut häntä ponnistamaan maailmalle. Ensimmäiset kansainväliset teokset syntyivät, kun hän valmistuttuaan Sibelius-Akatemiasta muutti takaisin Rovaniemelle ja lähestyi pohjoisia orkestereita. Sitten hänen teoksiaan ovat tilanneet muun muassa Berliinin filharmonikot, Boston Symphony Orchestra ja BBC:n orkesterit.

Äitiyden kokemuksista sävellyksiksi

Musiikki on kulkenut Tarkiaisen mukana lapsesta asti. ”Opin kirjoittamaan nuotteja ennen kuin opin kirjoittamaan sanoja”, hän kertoo.

”

Haluan uskoa, että muutos tapahtuu, kun nuoremmat sukupolvet näkevät meitä esikuvina ja voivat itse haaveilla säveltäjän urasta.

OUTI TARKIAINEN

s. 1985

Säveltäjä

-

Teokset ovat olleet ehdolla useisiin arvostettuihin kansainvälisiin palkintoihin.

-

Vastaanotti 6.11.2025 Alfred Kordelinin palkinnon.

Läpimurron hetki koitti vuonna 2018, kun BBC tilasi häneltä teoksen Proms-festivaaleille vain viikkoa ennen hänen esikoisensa syntymää.

”Suunnitelmana oli ollut viettää vauvavuotta, mutta päätin tarttua tilaisuuteen. Vuodatin työhön senhetkiset tunteet ja sävelsin syntymästä. *Yön auringon variaatiot* sai fantastisen vastaanoton, ja siitä alkoi vyöry.”

Äitiyden kokemukset ovat sittemmin tulleet osaksi Tarkiaisen sävelkieltä. Synnytys on hänen mukaansa rajatila elämän ja kuoleman välillä, hetki, joka muistuttaa ihmisen paikasta osana luontoa. Se jättää pysyvän vaikutuksen taiteeseen.

Ensimmäinen roolissaan

Naiseus ja äitiys ovat Tarkiaiselle myös laajempia teemoja, jotka kietoutuvat yhteen taiteilijuuden kanssa. Hän on kokenut konkreettisesti klassisen musiikin sukupuolittuneen maailman. Naisia on vain noin kymmenesosa säveltäjistä, ja he joutuvat usein avaamaan ovia ensimmäisinä tehtävissä, joissa aiemmin on ollut vain miehiä.

Tarkiaisen oli itse ensimmäinen nainen, jonka säveltämä ooppera esitettiin Savonlinnan oopperajuhlilla. ”Haluan uskoa, että muutos tapahtuu, kun nuoremmat sukupolvet näkevät meitä esikuvina ja voivat itse haaveilla säveltäjän urasta. Minä olin yli 30-vuotias ennen kuin toinen nainen luki musiikkiani. Näillä esimerkeillä on valtava merkitys.”

Musiikkia, joka avaa lukkoja

Tarkiaisen mukaan musiikin tehtävä on koskettaa ihmisiä tavalla, johon sanat eivät yllä.

”Parhaita palautteita ovat ne, kun joku kertoo, että konsertin jälkeen kotimatalla on käyty keskusteluja aiheista, joista perheessä ei koskaan aiemmin ole puhuttu. Taide avaa lukkoja, joihin ei muuten pääse käsiksi.”

Tarkiaisella on myös henkilökohtaista kokemusta musiikin voimasta.

”Kun kuulin **Kaija Saariahon** *Kaukaisen rakkauden* ensimmäistä kertaa, putosin polvileni. **Alban Bergin** *Lulu*-oopperan jälkeen en pystynyt puhumaan moneen päivään.”

Taide luo yhteyden ihmisten välille

Alfred Kordelinin palkinto myönnetään säveltäjälle ensimmäistä kertaa yli kolmeenkymmeneen vuoteen. Tarkiaisen mukaan se kertoo musiikin tärkeydestä aikana, jolloin keskittymiskyky ja empatia ovat koetuksella.

”Olen huolissani siitä, mitä älylaitteet tekevät meidän kyvyillemme keskittyä ja asettua toisen asemaan. Taide on siihen vastalääke. Se harjoittaa aivoja ja empatiaa.”

Palkinto tuo esiin sen, miksi taide on tärkeää: se luo yhteyden ihmisten välille.

”

Olen huolissani siitä, mitä älylaitteet tekevät meidän kyvyillemme keskittyä ja asettua toisen asemaan. Taide on siihen vastalääke.

Filosofi Timo Miettinen puhuu Euroopasta tavalla, joka tavoittaa

Kuvat VILJA PURSIAINEN

Akatemiatutkija **Timo Miettiselle** myönnettiin vuoden 2025 Alfred Kordelinin palkinto kyvystään tuoda filosofinen ajattelu osaksi julkista keskustelua. Helsingin yliopistossa työskentelevä Miettinen uskoo, että Euroopan ymmärtäminen on avain oman tulevaisuutemme määrittämiseen.

Eurooppa elää murroksessa. Venäjän hyökkäyssota, turvallisuusympäristön muutos ja Yhdysvaltojen etääntyminen ovat pakottaneet eurooppalaiset pohtimaan arvojaan ja suuntaansa.

Tutkija Timo Miettisen mukaan juuri tällaisina aikoina tarvitaan filosofista ja historiallista ajattelua, joka auttaa näkemään pintaa syvemmälle.

”2010-luvun eurokriisi oli taloustieteilijöiden aikaa, korona-aikana hallitsivat epidemiologit. Nyt, kun maailmanpolitiikan vastakkainasettelut ja kulttuurisodat kärjistyvät, humanistinen ymmärrys on jälleen entistä tärkeämpää.”

Historian ymmärtäminen on tulevaisuuden puolustamista

Miettinen tutkii eurooppalaista filosofiaa, aatehistoriaa ja politiikkaa Helsingin yliopiston Eurooppa-tutkimuksen keskuksessa. Häntä kiinnostaa, miten Euroopan arvot ja instituutiot, kuten demokratia ja oikeusvaltio, ovat syntyneet – ja miksi niitä on nyt puolustettava.

”Demokratia ei ole universaali luonnonlaki, vaan historiallisesti hauras järjestelmä, joka nojaa myös moniin sattumiin. Jos emme tunne

historiaa, emme ymmärrä, mitä olemme vaarassa menettää.”

Hän muistuttaa, että eurooppalainen poliittinen kulttuuri kantaa mukanaan kahden maailmansodan muistijälkiä. Eurooppalaiset järjestelmät on rakennettu, jotta sama ei toistuisi. Siksi historian ymmärtäminen on hänen mukaansa myös tulevaisuuden puolustamista.

Filosofia kuuluu yhteiskuntaan

Käytännöllisen filosofian dosentti Miettinen ei jää akatemian seinien sisään. Hän esiintyy usein mediassa, luennoi ja kirjoittaa yleisölle.

”Haluan vaikuttaa siihen, mihin suuntaan maailma menee. Julkinen keskustelu on siihen hyvä väline”, hän sanoo.

Tutkijalle on tärkeää nostaa esiin aiheita, jotka eivät muuten näy julkisuudessa. Esimerkiksi vuonna 2024 ilmestyneen *Demokratian aika*-kirjan tavoitteena oli syventää suomalaisten ymmärrystä demokratiasta.

TIMO MIETTINEN

s. 1981

Akatemiatutkija Helsingin yliopiston Eurooppa-tutkimuksen keskuksessa.

-

Erikoistunut eurooppalaiseen filosofiaan, aatehistoriaan ja politiikkaan.

-

Alfred Kordelinin palkinto 2025 työstään yhteiskunnallisen keskustelun edistäjänä ja syventäjänä.

Julkiseen keskusteluun osallistuminen vaatii tutkijalta kykyä tehdä monimutkaisista käsitteistä ymmärrettäviä, ja siinä Miettinen on onnistunut poikkeuksellisen hyvin. Häntä kiitetään usein selkeydestä ja kyvystä sovittaa sanomansa erilaisille yleisöille.

Tutkimus rakentaa yhteistä todellisuutta

Suomessa keskustelu on moniin muihin maihin verrattuna vähemmän polarisoitunutta, mutta jakolinjat vaikuttavat täälläkin.

”En ole epäpoliittinen, mutta pyrin puhumaan tavalla, josta mahdollisimman moni voisi löytää tapoja rakentaa ymmärrystä. Lopulta tutkimuksen tehtävä on rakentaa yhteistä maailmaa”, Miettinen pohtii.

Hän tunnistaa myös julkisuuden varjopuolet.

”Viime vuosina on puhuttu paljon tutkijoiden kohtaamasta maalittamisesta ja vihapuheesta. Vaikka itse olen välttynyt pahimmilta hyökkäyksiltä, ilmiö on huolestuttava. Se voi vähentää tutkijoiden halua osallistua keskusteluun.”

Palkinto korostaa työn merkitystä

Alfred Kordelinin palkinto myönnettiin Miettiselle hänen taidostaan yhdistää tutkimus ja yhteiskunnallinen vaikuttavuus.

”Akateeminen maailma on pitkälti pätkätöitä ja projekteja. Tunnustukset vahvistavat uskoa siihen, että työllä on merkitystä, vaikka se ei johtaisi pysyvään tehtävään”, Miettinen sanoo.

Tutkija tullaan näkemään uutislähetyksissä ja sanomalehtien sivuilla myös jatkossa, sillä tarve Euroopan tuntemukselle ei ole poistumassa.

”Eurooppalaisen itseymmärryksen kautta ymmärrämme myös itseämme. Jos tunnemme oman historiamme, osaamme määrittää paremmin tulevaisuutemme.”

”

Haluan vaikuttaa
siihen, mihin
suuntaan maailma
menee. Julkinen
keskustelu on siihen
hyvä väline.

Rahastojen palkinnot

Alfred Kordelinin säätiöllä on kahdeksan kohderahastoa, jotka tukevat monipuolisesti suomalaista tiedettä, taidetta, urheilua ja kulttuurielämää. Useat rahastot jakavat palkintoja omilla erityisaloillaan.

Jaakko Kolmosen ruokakulttuuripalkinto

Jaakko Kolmosen ruokakulttuuripalkinnot myönnetään tunnustuksena suomalaisen ruokakulttuurin edistämisestä. Palkinnot jaetaan Jaakko ”Kokki Kolmosen” nimeä kantavasta rahastosta.

PALKINNONSAAJAT 2025

Yrittäjät Miia Keski-Nikkola ja Jani Unkeri
Alavuden Öljynpuristamo

TSV:n Tiedepalkinto

TSV:n tiedepalkinto myönnetään tieteelliselle seuralle tai seura-aktiiville, joka on osoittanut erityistä ansiokkuutta tieteellisten seurojen toiminnan näkyväksi tekemisessä, avoimen tieteellisen julkaisemisen edistämisessä, tiedeviestinnässä tai tiedetapahtumien järjestämisessä. Palkinto jaetaan säätiön Tieteellisten seurain valtuuskunnan 100-vuotisrahastosta.

PALKINNONSAAJA 2025

Suomen meriarkeologinen seura

Seinäjoen rahaston teknologiapalkinto

Säätiön kaupunkirahastoista palkintoja jakaa Seinäjoen rahasto. Palkinnon tavoitteena on kannustaa eteläpohjalaisia yrityksiä ja henkilöitä teknologisten innovaatioiden tutkimiseen, kehittämiseen ja käytännön soveltamiseen.

PALKINNONSAAJA 2025

JPT-Industria Oy

Lasten ja nuorten valmentaja -palkinto

Kordelinin säätiön Lasten ja nuorten valmentajapalkinto myönnetään tunnustuksena pitkäaikaisesta ja pyyteettömästä vapaaehtoisuudesta nuorten liikunnan ohjaus- ja valmennustehtävissä. Palkinnonsaaja on toiminnallaan merkittäväällä tavalla edistänyt lasten ja nuorten liikuntaharrastusta.

PALKINNONSAAJAT 2025

Kari Kilpinen, koripallo
Lauri Laitinen, taekwondo
Raili Tilli, tanssiurheilu

”

Sitoutuneet vapaaehtoiset valmentajat luovat positiivisen, turvallisen ja innostavan ilmapiirin. Työ on arjen sivistystyötä.

Visiomme on
moniääninen,
osaava ja
kansainvälinen
Suomi.

Sivistyksen läpimurtoja

Kymmenvuotiskaudella 2025–2035 säätiön strategian keskiössä ovat sivistyksen läpimurrot.

Sivistys on yhteiskuntaa uudistava ja ajassa elävä voimavara. Tiede, taide ja oppiminen edistävät sivistystä, ihmisten osallisuutta yhteiskunnassa sekä kestäväää tulevaisuutta.

Säätiön strateginen ajatus *sivistyksen läpimurtojen tukemisesta* tarkoittaa katsetta pidemmälle tulevaisuuteen. Tuemme tiedettä, taidetta ja kansanvalistusta pitkäjänteisesti. Rakennamme ja ylläpidämme tutkimusta, kulttuuria ja innovaatioita edistävää rahoituspolkua, jossa eri tukimuodot ketjuuntuvat tai limittyvät luontevasti ja joustavasti.

Tieteen ja taiteen henkilökohtaisissa apurahoissa erityisenä painopisteenä on apurahansaajan oma urapolku, erottautuminen ja ammatillinen kehittyminen.

Yhteisöille myönnettävän apurahan ja hankeapurahojen puolella tavoitteenamme on löytää ja tukea hankkeita, joilla on suuri yhteiskunnallinen tilaus ja jotka löytävät apurahojemme turvin jatkoa toiminnalleen.

Säätiön erilaiset apurahamuodot mahdollistavat hankkeen kasvamisen kaupunkirahastoista kaksivuotiseksi työskentelyksi ja lopulta Suureksi kulttuurihankkeeksi tai vaikuttavuusrahoittamisen kautta siivilleen nousevaksi toiminnaksi. Tavoitteenamme on elinvoimainen ja itseään kannatteleva kulttuurikenttä, joka rikastuttaa yhteiskuntaa kestäväällä tavalla.

Säätiön rahoitusmuodot

YLEISHYÖDYLLINEN TOIMINTA

Läpimurto →

Läpimurto →

Läpimurto →

Läpimurto →

KAUPUNKI- JA
KOHDERAHASTOT

TIEDE
TAIDE
KANSANVALISTUS

SUURET
KULTTUURI-
HANKKEET

SILTA-
RAHOITUS

RATKAISU-
RAHASTO
EFFEKT OY

HENKILÖKOHTAISET
APURAHAT

YHTEISÖT JA HANKKEET

Visiomme

Säätiön visiona on *moniääninen, osaava ja kansainvälinen Suomi*. Visiomme tähtää yhteiskuntaan, jossa tieteellisellä osaamisella, elinikäisellä oppimisella sekä moniäänisellä taiteella ja kulttuurilla on vahva jalansija. Kansainvälinen Suomi on avoin vuorovaikutukselle, luo uusia yhteyksiä ja vie omaa ainutlaatuista osaamistamme rohkeasti maailmalle.

Arvomme

LUOVUUS

Mahdollistamme ideat ja hankkeet, jotka syntyvät tieteen ja taiteen tekijöiden omista teemoista ja oivalluksista. Uskomme kunnianhimoiseen, uteliaaseen ja uutta luovaan ajatteluun.

VAPAAUS

Puolustamme tieteen ja taiteen vapautta. Rohkaisemme hakijoitamme tarttumaan ilmiöihin uusista ja yllättävistäkin näkökulmista.

KESTÄVYYS

Toimintamme on pitkäjänteistä ja vakaalla pohjalla. Kestävää tulevaisuutta rakennetaan ottamalla huomioon taloudelliset, ekologiset, sosiaaliset ja kulttuurilliset näkökulmat.

Organisaatio ja ihmiset

Säätiön hallintoelimiä ovat hallitus, toimitusjohtaja, talousvaliokunta, nimitystoimikunta sekä tieteen, kirjallisuuden, taiteen ja kansanvalistuksen jaostot. Lisäksi hallituksen päättämiä toimikuntia ovat muun muassa palkintotoimikunta, Suurten kulttuurihankkeiden asiantuntijaryhmä sekä kaupunki- ja kohderahastojen toimikunnat.

Päätökset apurahoihin, palkintoihin ja muuhun kulttuuritoimintaan vuosittain käytettävästä summasta sekä apurahojen ja palkintojen saajista tekee säätiön hallitus. Asiantuntijat säätiön eri toimielimissä ja toimikunnissa valmistelevat esitykset säätiön hallitukselle. Jäseniä säätiön jaostoihin nimittävät säätiön 18 sääntömääräistä taustayhteisöä.

Säätiön hallitus 2025. Kuvassa vasemmalta oikealle professori Jouni Partanen, varapuheenjohtaja, professori Jukka Seppälä, professori Anna Mauranen, professori Helmi Järviluoma-Mäkelä, puheenjohtaja KTT Mikko Kosonen, toimitusjohtaja Lauri Tuomi, professori Taina Pihlajarinne, kirjailija Paula Havaste ja toimitusjohtaja Topi Piela. Kuva: Miikka Pirinen

Hallitus

MIKKO KOSONEN (PJ)
KTT

JUKKA SEPPÄLÄ (VPJ)
Professori (emeritus)

PAULA HAVASTE
Kirjailija

HELMI JÄRVILUOMA-
MÄKELÄ
Professori (emerita)

ANNA MAURANEN
Professori (emerita)

JOUNI PARTANEN
Professori

TOPI PIELA
Toimitusjohtaja

TAINA PIHLAJARINNE
Professori

LAURI TUOMI
Toimitusjohtaja

Talousvaliokunta

MIKKO KOSONEN (PJ)
KTT

HANNA HIIDENPALO
KTM

ULLA MALINEN
OTM

TOPI PIELA
KTM

JARI PUSSINEN
KTM

Palkintotoimikunta

ATTE JÄÄSKELÄINEN
Yliasiames

GITA KADAMBI
Pääjohtaja

MIKKO KOSONEN (PJ)
KTT

MARKUS LEIKOLA
Toimittaja

JUKKA SEPPÄLÄ (VPJ)
Professori (emeritus)

KIRSI TIRRI
Professori

Nimitystoimikunta

MIKKO KOSONEN (PJ)
KTT

JUKKA SEPPÄLÄ (VPJ)
Professori (emeritus)

LAURI TUOMI
Toimitusjohtaja

Säätiön toimisto sijaitsee Helsingin keskustassa Yrjönkadulla. Vuonna 2025 toimistolla työskenteli neljä kokopäiväistä työntekijää.

ERIK BÅSK
Toimitusjohtaja

ERJA LAMMI
Talousjohtaja

SAARA TERVA
Apuraha-asiantuntija

ANNA CHYDENIUS
Viestintäasiantuntija

Historia

Alfred Kordelin (1868–1917) oli kouluja käymätön merimiehen poika, joka oli luonut omaisuutensa lähes tyhjästä. Kordelin aloitti uransa konkurssi-pesiä ostamalla ja päätyi maan suurimpiin kuuluvaksi maanomistajaksi ja teollisuudenharjoittajaksi.

Venäläinen matruusi murhasi Kordelinin bolshevikkien ja suojeluskuntalaisten välisessä yhteenotossa, niin kutsutussa Mommilan kahakassa, 7.11.1917. Kordelin oli tehnyt elinaikanaan useita testamentteja, joista viimeisin oli päivätty 3.4.1917. Siinä Kordelin testamenttasi valtaosan omaisuudestaan suomalaisen kulttuurin tukemiseen.

Yhteensä 33-kohtaisen testamentin viimeisessä kohdassa määrättiin Kordelinin nimissä perustettavasta yleisestä edistys- ja sivistysrahastosta.

Säätiön korkovaroja tuli testamentin mukaan käyttää ”suomalaisen tieteen, kirjallisuuden ja taiteen edistämiseen palkintojen, stipendien ja matkapurahojen muodossa sekä kansanvalistusharrastusten kannattamiseen”.

Säätiön ohjesäännöt vahvistettiin seuraavana vuonna 1918. Ensimmäiset stipendit Alfred Kordelinin yleinen edistys- ja sivistysrahasto, nykyinen Alfred Kordelinin säätiö, jakoi vuonna 1920. Tuki suomalaiselle tieteelle, taiteelle ja kansanvalistukselle on jatkunut katkeamattomana aina siitä lähtien.

Arthur Heickell: Alfred Kordelinin muotokuva (1912). Kordelinin säätiön kokoelma.

Rahastoista tukea tutkimukselle ja luovuudelle

Kordelinin säätiöllä on yhdeksän kaupunkirahastoa ja kahdeksan kohderahastoa. Kaupunkirahastoista tuetaan hankkeita, jotka vahvistavat paikallisidentiteettiä ja tuovat ihmisiä yhteen. Kohderahastot tukevat monipuolisesti suomalaista tiedettä, taidetta, urheilua ja kulttuurielämää. Esittelyssä kaksi säätiömme rahastoa:

Raahen rahasto

Raahen rahasto perustettiin vuonna 1999 alun perin nimellä Raahen 350-vuotisjuhlarahasto. Rahaston peruspääoma oli miljoona markkaa, joka koostui Raahen kaupungin ja Alfred Kordelinin säätiön lahjoituksista. Rahasto perustettiin juhlistamaan kaupungin juhlavuotta, ja sen tavoitteena on alusta asti ollut Raahen taide- ja kulttuurielämän edistäminen.

Suomen 100-vuotisjuhlavuonna 2017 rahaston peruspääomaa kasvatettiin 100 000 eurolla; Raahen kaupunki ja säätiö lisäsivät molemmat rahastoon 50 000 euroa vaikuttavuuden vahvistamiseksi.

Rahaston kautta on tuettu raahelaista kulttuuria lähes 250 apurahalla, yhteensä apurahoja on jaettu yli 360 000 euroa. Vuodesta 2026 lähtien rahasto tukee säätiön muiden kaupunkirahastojen tavoin hankkeita, jotka edistävät ja vahvistavat paikallisidentiteettiä ja luovat uusia, kokeilevia toiminnan ja yhteistyön muotoja.

Suomen säveltaiteen tukirahasto

Suomen säveltaiteen tukirahasto on perustettu vuonna 2019, jolloin Suomen Säveltaiteen Tukisäätiö sulautui Kordelinin säätiöön.

Tukisäätiön juuret ulottuvat vuoteen 1957, jolloin säätiö perustettiin Jean Sibeliuksen 90-vuotissyntymäpäivän yhteydessä. Tukisäätiön tarkoituksena oli suomalaisen säveltaiteen tukeminen ja edistäminen, ja se jakoi vuosittain apurahoja esittävän säveltaiteen edustajille, musiikkipedagogeille, musiikkitieteilijöille ja säveltäjille. Sulautumisen myötä tehtävä ja perintö jatkuvat osana Alfred Kordelinin säätiön toimintaa.

Säveltaiteen tukirahasto myöntää apurahoja ja palkintoja musiikkipedagogeille, musiikkitieteen ja musiikin tutkimuksen harjoittajille sekä luovan ja esittävän säveltaiteen edustajille. Rahaston tarkoitukseen sopivat apurahansaajat valitaan säätiön musiikin apurahanhakijoiden joukosta. Lisäksi rahastosta voidaan tukea henkilöitä, jotka ovat erityisen ansiokkaasti toimineet suomalaisen musiikkielämän hyväksi. Rahaston pääoma on kasvanut sulautumisen jälkeen säätiön suojissa yli miljoonan euron suuruiseksi.

Uskomme
kunnianhimoiseen,
uteliaaseen ja uutta
luovaan ajatteluun.

SUURET KULTTUURI- HANKKEET

PING Helsinki

Nuorten lukutaitoa vahvistavaan
Lukuboostr-hankkeeseen 300000 €

Helsingin yliopisto

Keinoälypohjaisten menetelmien
hyödyntäminen TRPA1-salpaajien
kehityksessä -hankkeeseen
300000 €

Mänttä-Vilppulan kaupunki

Taidekaupungin alueellinen luovan
kasvun keskus – Art Town Growth
Lab -hankkeeseen 210000 €

Kulttuurikeskus PiiPoo

Siltarahoitus

Lukuilon ohjelma -hankkeeseen
2025–2026 150000 €

TIETEEN APURAHAT

Humanistiset tieteet

Kaisla Kaheinen (FT)

Apuraha post doc -tutkimukseen
”Samojedikielten etymologinen
sanakirja” 45000 €

Liisa Kunnas (FT)

Apuraha post doc -tutkimukseen
”Kiviä ja kultarahoja: Turun aka-
temian kokoelmat 1750–1827
arkeologian ja perinnöntutkimuk-
sen näkökulmista” 45000 €

Rony Ojajärvi (TT)

Apuraha post doc -tutkimukseen
”Neuvostoliiton uskonnollisen
kulttuuridiplomatian vaikutus
pohjoismaisten rauhanliikkeiden
kansainvälisiin verkostoihin kylmän
sodan aikana, 1949–1984” 45000 €

Teemu Lari (VTT)

Apuraha post doc -tutkimukseen:
”Expertise and its limits in the
sustainability transition” 45000 €

Tero Tähtinen (FT)

Apuraha post doc -tutkimukseen
”Taming the Poisonous Dragon.
Buddhist Metaphors, Allegories
and Imagery in Wang Wei’s Poetry”
45000 €

Viliina Silvonen (FT)

Apuraha post doc -tutkimukseen
”Karjalainen itkuvirsiperinne ja
sen uushenkiset tulkinnat nyky-
Suomessa” 45000 €

Ville-Pekka Kääriäinen (FT)

Apuraha post doc -tutkimukseen
”Kaskimaiden katveessa: savolaisten
tilattomien asema, elinkeinot ja
toimijuus 1639–1712” 45000 €

Luonnontieteet ja tekniset tieteet

Anne-Maarit Hyttinen (LitT)

Apuraha tutkijanuran ja yrittäjyyden
yhdistämiseen ”Ratsastajan fyysisen
suorituskyvyn tutkimus hevosen
hyvinvoinnin, urheilun eettisyyden
ja kansainvälisen kehityksen tukena”
45000 €

Blaž Hrovat (FT)

Apuraha tutkijanuran tukemiseen
”A project on microplastic aging in
collaboration with other institutions
to address a key knowledge gap
in the field” 45000 €

Jere Lavikainen (Tkt)

Apuraha post doc -tutkimukseen
”Arkielämän polven kuormituksen
ympäri vuorokautinen pitkäaikais-
seuranta puettavalla liikeanturilla”
45000 €

Jussi Jaatinen (FT, MMus)

Apuraha post doc -tutkimukseen
”Restoring harmony: A longitudinal
case study of auditory rehabilitation
in a singlesided deaf musician with
absolute pitch and advanced
musical expertise” 45000 €

Minttu Havu (FT)

Apuraha post doc -tutkimukseen
”Mesoskaalan ilmähän prosessin
vaikutus viheralueiden viiennyk-
seen Helsingissä” 45000 €

Nina Cossin-Sevrin (PhD)

Apuraha akateemisen uran ja
post doc -tutkimuksen tukemiseen
”Thermogenesis: what can we
learn from birds?” 45000 €

Olli Huhtinen (DSc, Technology)

Apuraha uuden teknologisen idean
viemiseksi käytännön sovellukseen
ja siirtymän tukemiseen tutkimuk-
sesta yrittäjyyteen ”Commercial
Translation of a Mammalian
Display Platform for Therapeutic
Antibody Discovery” 45000 €

Yhteiskuntatieteet

Deniz Duman

(Postdoctoral Researcher)

Apuraha post doc -tutkimukseen
”What Happens in the Brain
During Dance? A Multidisciplinary,
Naturalistic Study of Brain-
Body Dynamics” 45000 €

Elisabeth Wide (DSS)

Apuraha post doc -tutkimukseen
”The Platformisation of Domestic
Care and Social Reproduction”
45000 €

Jaakko Markkanen (KTT)

Apuraha väitöstutkimuksen tulosten syventämiseen ja uuden tutkimuksen aloittamiseen toimialan taloustieteestä 45000 €

Jasemin Çan (KT)

Apuraha kasvatustieteen alan post doc -tutkimuksen käynnistämiseen "Kasvuyhteisöön sopeutumisen ja kiinnittymisen minimi paikallisesti rakentuvissa esi ja alkuopetuksen siirtymissä" 45000 €

Jenni Kaipainen (Tkt)

Apuraha post doc -tutkimukseen "Managing incumbents' strategic change towards the circular economy" 45000 €

Laura Heiskala (VTT)

apuraha post doc -tutkimukseen "Sosiaalinen liikkuvuus planetaarisissa rajoissa" 45000 €

Oshie Nishimura-Sahi (PhD)

Apuraha akateemisen uran tukemiseen ja post doc -tutkimukseen "Feelings Matter? The Politics of 'Happiness' in Finnish Education Export" 45000 €

Roosa-Maria Savela (TtT)

Apuraha post doc -tutkimukseen "Social Sustainability and Systemic Structures: Longdistance caregivers caring for individuals living with dementia" 45000 €

Sara Juvonen (KT)

Apuraha post doc -tutkimukseen "Koulutusta yhteiskuntaa varten? Tutkimus suomalaisen luokan-opettajankoulutuksen yhteiskuntasuhteesta" 45000 €

Thanh Nam Vu (DSc)

Apuraha post doc -tutkimukseen "Biodiversity finance: market perspectives and corporate responses" 45000 €

TAITEEN APURAHAT

Arkkitehtuuri ja taideteollisuus

Aalto-yliopisto,**Meri Mannerla-Magnusson**

Otaniemen kaupunkiarboretum – vuorovaikutteisen maisemanhoito-projektin käynnistämiseen 80000 €

Kaisa Karvinen (Arkkitehti,**Taiteen ja muotoilun tutkimuksen maisteri (MRes))**

Arkkitehtuurinäyttely merkitysten ja tiedon tuotannon välineenä – kuratointipraktiikan kehittämiseen 45000 €

Milla Vaahtera (Taiteen maisteri)

Veistoksellisten lasi- ja messinki-valoinstallaatioiden toteuttamiseen sekä uuden taidekäsityön suunnan käsitteellistämiseen 45000 €

Päivi Vaarula (Taiteen maisteri)

Tuotannon sivuvirtoja hyödyntävän taiteen tekemiseen ja näyttely-toimintaan 45000 €

Sini Parikka (Maisema-arkkitehti, kulttuurituottaja, miljöosuunnittelija)

Kansainvälisesti skaalautuvan ympäristötaiteen mallin testaamiseen ja toteuttamiseen: kiertotalous, julkinen tila ja yhteisöt ekosivistystä edistämässä 45000 €

Simo Lahtinen (Taiteen maisteri)

Huonekalu- ja valaisintaiteen muotoilukokoelman kehittämiseen, toteutukseen ja kansainväliseen esittelyyn 45000 €

Sofia Ilmonen (Taiteen maisteri)

Modulaarisen muunneltavan malliston suunnitteluun ja toteutukseen osana Fashion in Helsinki 2027 -tapahtumaa 45000 €

Musiikki

Anna-Sofia Anttonen

(Musiikin maisteri)

Monitaiteisen musiikkijulkaisun toteutukseen sekä työskentelyyn saksofonistina ja säveltäjänä 45000€

Annika Fuhrmann

(Musiikin maisteri)

Työskentelyyn kokeellisen nyky-musiikin parissa ja oman ilmaisun syventämiseen 45000 €

Jukka Haavisto

(Master i utøvende musikk)

Juniper Path -albumin julkaisuun ja kansainvälisen aseman vakiinnuttamiseen säveltäjänä ja esiintyvänä jazzmuusikkona 45000 €

Joel Järventausta

(Säveltäjä, Doctor of Philosophy in Composition)

Uuden kaksituntisen oopperan säveltämiseen Tommi Kinnusen librettoon 45000 €

Tuomas Kettunen

(Säveltäjä, Musiikin maisteri)

Taidemusiikkiteosten säveltämiseen, taltioiden toteuttamiseen ja markkinointiin sekä kansainvälistymiseen 45000 €

Minna Leinonen

(Musiikin tohtori, säveltäjä)

Sävellysten valmistamiseen ja laaja-alaiseen yhteistyöhön teosten esittäjien kanssa 45000 €

Zipora Ogola (MuM, MMus)

Säveltävänä kanteletaitelijana työskentelyyn musiikin ja esitystaiteen produktioissa Suomessa ja Tansaniassa 45000 €

Walter Sallinen

(Säveltäjä, musiikin maisteri)

Kahden musiikkiteoksen säveltämiseen 45000 €

Suomen Jazzliitto ry

Jamiluokka – Jazzliiton, Metropolian, Sibelius-Akatemian ja UMO Helsingin kiertue toimintamalliin uusien muusikkosukupolvien kestävästi kasvun edistämiseksi 80000 €

Taiteilijayhdistys Hiljaisuus ry

Kaksi tutkielmaa musiikin näyttämö-
lisyydestä -hankkeen toteuttami-
seen vuosina 2026–2027 85000 €

Vilma Talvitie (Musiikin maisteri)

Monitaiteellisen sooloesityksen
valmistamiseen, kiertueisiin ja
kansainvälistymiseen 45000 €

Visuaaliset taiteet**Alma Heikkilä (KuM)**

Uusien ideoiden ja ilmaisusuuntien
löytämiseen, teosten tuottamiseen
ja esittämiseen sekä näyttelyiden
järjestämiseen 45000 €

Anssi Kasitonni (Kuvataiteilija)

Työskentelyyn ja korkealaatuisen
lyhytelokuvan toteuttamiseen
45000 €

Benjamin Orlow (MFA Fine Arts)

Pohjoismaisessa paviljongissa
Venetsian biennaalissa edustami-
seen, näyttelyihin osallistumiseen
sekä niiden kuratointiin ja
järjestämiseen 45000 €

Dylan Arnold (KuM, VTM)

Uusien teoskokonaisuuksien ja
näyttelyiden valmistamiseen
Suomessa ja Ruotsissa sekä
taiteellisen työn kehittämiseen
45000 €

IC-98

Uudenlaisen retrospektiivisen ja
prospektiivisen yksityisnäyttelyn
toteuttamiseen Serlachius-
museoissa vuosina 2027–2028
100000 €

**Joey Holder (MA Fine Art,
BA Maalaustaide)**

Kansainvälisiin näyttelyihin
osallistumiseen sekä kuratointiin
Iso-Britanniassa ja Puolassa
45000 €

Linda-Maria Damberg

(Artenomi, tekstiilitaiteilija)
Tekstiili- ja puuveistosten toteutta-
miseen ja yksityisnäyttelyyn ”Two
Blackbirds Discussing the Future”
Vaasan taidehallissa 45000 €

Maria Teeri

(Kuvataiteen maisteri, KuM)
Pitkäjänteiseen työskentelyyn
sekä näyttelyihin osallistumiseen
Suomessa 45000 €

Mediakulttuuriyhdistys m-cult ry

Gaming the Civic – pelitaide ja
osallistuminen julkisessa tilassa
-projektin käynnistämiseen 50000 €

Musta Saukko ry

SIC-gallerian toimintaan ja näyttely-
toiminnan kansainvälistämiseen
90000 €

Pekko Vasantola (Taiteen maisteri)

Ajatusenkukijat – aivotutkimusta ja
taidetta yhdistävän näyttelysarjan
toteuttamiseen 45000 €

Pilvi Takala (Kuvataiteilija)

Kolmen teoskokonaisuuden
tuotantoon ja kansainväliseen
levitykseen 45000 €

Sari Palosaari (KuM, kuvataiteilija)

Veistoksista, installaatioista ja
seinäreliefiteoksista koostuvan
näyttelyn työstämiseen ja
järjestämiseen galleria Forum
Boxissa 45000 €

Sons of Lumière Oy

Karhupuisto Film Festival –
tapahtuman järjestämiseen,
sisällölliseen kehittämiseen sekä
alueellisten ja kansainvälisten
kumppanuuksien vahvistamiseen
50000 €

Tero Puhja (Taiteen maisteri)

Kansainvälistymiseen ja
kuvateoksen julkaisemiseen
Los Angelesissa 45000 €

Tuomas Linna (Kuvataiteilija)

Näyttelyn toteuttamiseen, kirjan
julkaisemiseen sekä taiteellisen
työskentelyn syventämiseen ja
uusien teoksien toteuttamiseen
45000 €

**KANSAN-
VALISTUKSEN
APURAHAT****Avoin yhteiskunta ry (Faktabaari)**

Tekoälystä tukiälyksi – Kohti kestä-
vää tekoälylukutaitoa -hankkeeseen
100000 €

Bad Dog Productions Oy

Monitieteellisen Tulevaisuuden
metsä -dokumenttielokuvahank-
keen toteuttamiseen 80000 €

Elina Nikulainen (FM)

Verkko ilman väkivaltaa –
hankkeeseen 45000 €

Ilmari Käihkö**(Sotatieteiden dosentti)**

Miksi maailmassa soditaan?
Tarinalliseen tietokirjaan sodasta,
sotien seurauksista, välttämisestä ja
tutkimisesta 11–20-vuotiaille lapsille
ja nuorille 45000 €

**Jarmo Koponen (Filosofian
maisteri, jatkoopiskelija, toimittaja)**

Tietokirjaan ja podcasteihin: *Mitä
Venäjällä tapahtuu oikeasti?* –
Journalistien todistukset; *Kuinka
vahvistaa kriittistä ajattelua auto-
riitaarisen vallan oloissa.* Journal-
istien selviytymisstrategiat käytän-
nössä 45000 €

Lasten ja nuorten säätiö sr

Nuorten Tulevaisuusviikon 2026 ja 2027 toteutukseen ja valtakunnallisen vaikuttavuuden vahvistamiseen 70000 €

Mari Heikkilä

(MML, tiedetoimittaja)

Matematiikan ilmiöitä ymmärrettäväksi tekevään Ajattelun työkaluja -tiedejournalismihankkeeseen 45000 €

Rapport kuluttajasisällöt Oy

Oiva-konseptin pilotointiin, arviointiin ja skaalaamiseen: suora yleisö-suhde ja tieteen popularisointi sekä ansaintamalli tutkijoille, tietokirjailijoille ja freelancejournalisteille 100000 €

Timo Stewart

(Valtiotieteiden tohtori)

Konflikteihin liittyvää disinformaatiota ja laajempaa infosotaa sekä kriittistä medialukutaitoa Gazassa alkaneen sodan kautta käsittelevään hankkeeseen 45000 €

Tuike Helinä Alitalo

(Ympäristötaiteilija)

Äänimaisemahankkeeseen: Ekouteria-kuunteluasemien toteutukseen osana Oulu 2026 Euroopan kulttuuripääkaupunki -tapahtumia 45000 €

Voima-lehti, Voima Kustannus Oy

Tutkivaan journalistiseen hankkeeseen: Venäjän informaatiovaikutuksen uhat Baltiassa, Suomessa ja muilla lähialueilla. Faktatiedon ja sananvapauden lujittaminen journalismissa 50000 €

KAUPUNKI-RAHASTOT**Huittisten rahasto****Huittisten Musiikkiopisto ry**

6. valtakunnallisen puhallinmusiikki-tapahtuman Hullu Puhallus toteuttamiseen 26600 €

Nokian rahasto**Anna Maria McElwain**

(M.M., M.A., MuM)

Siuron klavikordipäivien 2025 toteuttamiseen 2400 €

Emilia Rannisto (Nukketaiteilija)

Materiaalihankintoihin 2000 €

Helena Yli-Kyyny

(Filosofian maisteri)

Nokialla toteutettavan vapaaehtoisten valmentajien merkityksellisestä työstä kertovan dokumenttielokuvan ennakkosuunnitteluun ja demomateriaalin tuottamiseen 3000 €

Milena Koskiluoma

(Ylioppilas, musiikin opiskelija)

Klassisen laulun opiskeluun 1500 €

Paula Huhtanen (ITE-taiteilija)

Taiteelliseen työskentelyyn:

Onnellinen Bussipysäkki -hanke 4500 €

Pirkanmaan Pinna ry

Pirkanmaan Pinna ry:n ja Pirkan opiston yhteistyönä toteuttaviin orkesterinjohtokursseihin Nokialla 4000 €

Päivi Honkanen (KM) ja työryhmä

J. K. Ihalaisen runoihin pohjautuvaan näyttämöteokseen JUOKSU-HIEKKAA 3000 €

Sandra Kangaspeska

(Kuvataiteilija, arkkitehti) ja

Siina Siuvo (TkK Materials

Science, taiteilija, valokuvaaja)

Kahden nuoren taiteilijan Nokian Tehdassaassa toteutettavan JÄTE-taidenäyttelyn materiaalien ja toteutuksen kustannuksiin 1300 €

Siuro-Seura ry

Kirjallisuustapahtumaan: Knuutilan Painetun sanan markkinoiden toteuttamiseen 1500 €

Raahen rahasto**Jaakko Mylly (Graafikko, yrittäjä)**

Musiikillisen runoteoksen sävellys- ja sovitusyöhön 3000 €

Merja Hammar

(Graafinen suunnittelija)

Lastenkirjaan: "Herra Kärpisen säikähdys" 3000 €

Milka Metsäpolku (Kuvataiteilija, varhaiskasvatuksen opettaja)

Hoiva- ja päiväkotien yhteisiin sisätiloihin toteuttaviin seinämaalauksiin 4000 €

Päivi Koskela (Kirjailija, lasten-

muusikko) ja **Mikko Koskela**

(laulaja-lauluntekijä)

Kuuteen Raahessa toteutettavaan kirjallisuus- ja musiikkiesitykseen kulttuuripääkaupunkivuonna 2026 2000 €

Tailaamo ry

Kari Juvan patsaspuiston kehittämiseen 2000 €

Tuija Rajamäki (Yhteisöpedagogi, opettaja)

Kiertäviin lasihimmelinäyttelyihin syksyille 2026 sekä lasihimmeiden valmistusta käsittelevän kirjan valmistamiseen 6000 €

Rauman rahasto

Aurora Pulli (Koululainen)
B-klarinetin hankintaan 3000 €

Elina Aalto (Teatteritaiteen maisteri), **Siljamari Heikinheimo** (Musiikin maisteri), **Jermo Grundström** (Teatteritaiteen maisteri)
Päihderiippuvuuksia läheisen näkökulmasta käsittelevän monologinäytelmän esityksiin ja niihin liittyviin työpajoihin kolmessa raumalaisessa yläkoulussa 3000 €

Fanni Grönlund (Opiskelija)
Uuden poikkihuilun hankintaan 2000 €

Iiro Kupari (Opiskelija)
Ammattitason viulun hankintaan 2500 €

Jussi Hietikko (Monimediatoimittaja)
Donald Trumpin Rauman vuoden 1992 visiitistä kertovan satiirisen musiikinäytelmän käsikirjoituksen kirjoittamiseen ja ohjaukseen 1500 €

Oskari Nieminen (Muusikko)
Äänentoistojärjestelmän hankintaan esiintymiskäyttöön 2000 €

Rauman elokuvakerho ry
Blue Sea Film Festival – lasten ja nuorten elokuvanäytöksiin sekä elokuvakasvatuspäivän toteuttamiseen 2000 €

Rauman Konserttiyhdistys ry
Nuoret kulttuurikuiskaajat Rauma Festivossa 2025 -projektiin 2000 €

RaumArs ry
Uuden gallerian ripustuskeskoihin 2000 €

Savonlinnan rahasto

Katariina Selenius (Musiikin maisteri, freelancer) ja **Santeri Rautiainen** (Musiikin maisteri)
Konserttikiertueen toteuttamiseen Etelä-Savon alueella sijaitsevilla palvelutaloissa 1000 €

Outi Savolainen (Amk Artenomi)
Lasin uv-valaisimen ja suojavisiirin sekä lasitestiin hankintaan 600 €

Savonlinnan Orkesteriyhdistys ry
Lapsille ja nuorille suunnattuihin konsertteihin 1000 €

Susanna Mieskonen-Makkonen (Diplomiviulisti), **Kirsi Laamanen** (Diplomihaitaristi) ja **Maija Teikari** (Diplomipianisti)
Trio Tanguangon uuden musiikkivideon työstämiseen ja julkaisemiseen 1400 €

Ulla Kokki (Taiteen maisteri)
Taiteilija Jussi Tukiaisen ateljeen dokumentointiin näyttelyjulkaisua varten 1000 €

Ville Tarke (Kuvataiteilija)
Savonlinnan Uusi Taidemuseo – näyttely- ja tapahtumakokonaisuuden tuottamiseen 1000 €

Seinäjoen rahasto

Hilla Hautanen (FM, yhteisö – ja ympäristötaiteilija, kuvataiteilija)
Muistojen matto – yhteisöllinen taidematka ikäihmisten kanssa – hankkeeseen 3000 €

Karoliina Mäki (Media-alan ja kuvallisen ilmaisun tutkinto)
Nuorten kirjan ”Naava ja yksinäisyyden taika” kuvittamiseen ja taittamiseen 2000 €

Laura Kivimäki (Teatteri-ilmaisun ohjaaja)
Seinäjoen aiheisten lyhyt- ja näytelmien kirjoittamiseen 2000 €

MoDe – Moving Decos -työryhmä

Audiovisuaalisen Avaruusasema-teoksen toteuttamiseen 2000 €

Nuermo ry
Nuermofest-tapahtuman toteuttamiseen 1000 €

Rene Luhtala (Yrittäjä)
Kasvukipuja-dokumenttielokuvan käsikirjoitukseen 2000 €

Selmu ry
Aalto Aesthetics 2025 -valotaidetapahtumaan 4000 €

KOHDE-RAHASTOT

Gust. Kompan rahasto

Aino Rolig (Filosofian maisteri)
Konferenssimatkaan: orgaanisen synteettisen kemian alan konferenssi Tetrahedron Symposium, Brugge, Belgia, 1.-4.7.2025 1500 €

Ali Tuna (MSc Chemist – researcher)
Konferenssimatkaan: International Flow Battery Forum 2025, Vienna, Austria 1500 €

Chenming Liu (M. Sc)
Konferenssimatkaan ja esityksen pitämiseen: Sustainable cellulose/boron nitride nanosheet composite film with enhanced heat management capability American Chemical Society (ACS) Fall 2025 National Meeting & Exposition (August 17–21, 2025) -konferenssissa 1700 €

Francisca Sofia Prieto Fernández (Master of Science (Ecology and Genetics))
Väitöskirjatyön viimeistelyyn: Searching for pollutant-recycler microbes in mining wastes: Hidden environmental solutions in cold climates 2450 €

Julia Talvitie (FM)

Konferenssimatkaan ja väitöskirja-tutkimuksen esittelemiseen: valoaktivoituidet heterosyklarisen synteesin Royal Society of Chemistryn järjestämä, 26th Lakeland Symposium – konferenssi (11.–14.5.2025, Grasmere, Iso-Britannia) 1500 €

Kemistikilta ry

Pohjoismaisten yliopistokemian opiskelijoiden verkostoitumistapahtuma Nordisk Kemiteknolog Konferens -tapahtuman matka- ja majoituskuluihin 2000 €

Lena Stiegler (M.Sc)

Tutkimusvierailuun: Frustrated Lewis Pairs in Amine Activation and Catalysis 3000 €

Manuela Voracova (PharmDr, doctoral researcher)

Konferenssimatkaan: Novel selective carbonic anhydrase inhibitors to fight cancer 1250 €

Milka Poimala (Filosofian maisteri)

Kolmen kuukauden vierailuun Bostonin yliopiston kemian laitoksen tutkimusryhmään 3000 €

Negar Akbari Samani (Doctoral student)

For conference attendance: 26th International Symposium on Radiopharmaceutical Sciences (iSRS, 11-15 May 2025) 2200 €

Outi Haatainen (Filosofian tohtori)

Osallistumiseen ja tutkimustulosten esittelyyn ESERA (European Science Education Research Association) 2025-konferenssiin 25.–29.8.2025 aiheella: Kemian laboratorio nonformaalina oppimisympäristönä. Mahdollisuudet kemian opettajaksi opiskelevien ammatillisen identiteetin kehittämisessä 1500 €

Princess Stephanie Llanos (Doctoral Researcher)

Konferenssimatkaan: Materials Research Meeting 2025 in Yokohama, Japan 2500 €

Roshan Nasare (Doctoral researcher)

Konferenssimatkaan: The European Conference on Liquid Crystals, June 1-6, 2025, in Prague, Czech Republic 1800 €

Saara Kuusinen (Diplomi-insinööri)

Tutkimusyhteistyöhön Pavol Jozef Šafárik -yliopiston kanssa käänteisviritteisiä nanopartikkeleita hyödyntävän monianalyttisen mikro-RNA-hybridisaatiomäärityksen kehittämiseksi 2500 €

Turun PET-keskus

XVI Turku PET Symposiumin järjestämiseen 2000 €

Valtteri Lasonen (Filosofian maisteri)

Tutkimusvierailuun Belgiaan IMEC:n (Interuniversity Microelectronics Centre) tutkimuskeskukseen 2600 €

Ryan Manhire

(Cotutelle Doctoral Degree)

Apuraha filosofian alan post doc -tutkimukseen "A new conceptual framework for contemporary deep moral disagreements on sex and gender" Pardubicen yliopistossa 39000 €

Saara Maria Helena Vesaranta (KT)

Apuraha kasvatustieteen alan post doc -tutkimukseen "Eettinen kielitaidon arviointi monikielisissä konteksteissa" Tarton yliopistossa 39500 €

POST DOC – POOLIN APURAHAT

Pii Telakivi (FT)

Apuraha filosofian alan post doc -tutkimukseen "Teknologiaan laajentunut mieli ja digitaalinen terapia: Miten tekoäly muokkaa mielenterveyden hoitoa" Amsterdamin yliopistossa 47000 €

Toimintakertomus ja tilinpäätös 31.12.2025

Toimintakertomus

Säätiön tarkoitus ja sen toteuttaminen

Alfred Kordelinin säätiö on yleishyödyllinen toimija, jonka sääntömääräisenä tarkoituksena on edistää ja tukea suomalaista tiedettä, kirjallisuutta, taidetta ja kansanvalistusta. Tarkoitustaan säätiö toteuttaa jakamalla apurahoja, avustuksia ja palkintoja sekä tukemalla taloudellisesti muuta sääntöjensä mukaista toimintaa.

Säätiö toteuttaa tarkoitustaan järjestämällä vuosittain apurahahakuja sekä jakamalla palkintoja. Tammikuussa haettavana ovat Suuret kulttuurihankkeet sekä kaupunki- ja kohderahastojen apurahat, ja elokuussa tieteiden, taiteiden ja kansanvalistuksen apurahat. Apurahoja myönnetään sekä yksityis- henkilöille että yhteisöille. Apurahoja jaetaan myös neljän säätiön ja valtion perustaman Uudet klassikot -rahaston sekä Säätiöt ja rahastot ry:n jäsensäätiöiden perustaman post doc -poolin kautta.

Muu säätiön varsinainen toiminta liittyy Kultarannan veistosnäyttelyihin sekä Ratkaisurahasto Effekt Oy:n ja Suomalaisten Taidesäätiöiden yhdistyksen kautta tapahtuvaan toimintaan. Säätiöllä ei ole omaa tutkimus- tai kehitystoimintaa.

Säätiön tieteiden, taiteiden, kirjallisuuden ja kansanvalistuksen jaostot sekä säätiön eri toimikunnat valmistelevat esitykset apurahojen ja palkintojen saajiksi. Hallitus tekee päätökset esitysten perusteella.

31.12.2025 päättyneellä tilikaudella varsinaiseen toimintaan käytettyjen varojen määrä oli yhteensä 5,9 miljoonaa euroa, muodostaen 2,9 % sijoitusomaisuuden markkina-arvosta tilikauden alussa. Tästä myönnettyjen apurahojen osuus oli 4,9 miljoonaa euroa, josta merkittävimmän osan muodostivat elokuun hakuun perustuvat apurahamyönnot

3,5 miljoonaa euroa ja Suurille kulttuurihankkeille suunnatut myönnot 1,0 miljoonaa euroa. Myönnettyjen apurahojen ja palkintojen saajat ilmoitetaan säätiön verkkosivuilla ja vuosikertomuksessa.

Toiminnan kehittyminen ja tuloksellisuus

Kymmenvuotiskaudella 2025–2035 säätiön strategian keskiössä ovat *sivistyksen läpimurrot*. Tavoitteena on tukea tiedettä, taidetta ja kansanvalistusta pitkäjänteisesti sekä mahdollistaa tutkimusta, kulttuuria ja innovaatioita edistävä rahoituspolku, jossa eri tukimuodot ketjuuntuvat tai limittyvät luontevasti ja joustavasti. Vuoden aikana säätiön varsinainen toiminta muutettiin vastaamaan säätiön strategiaa. Näkyvimpiä muutoksia olivat yksittäisten apurahojen koon ja keston merkittävä kasvu.

Muun varsinaisen toiminnan puitteissa järjestettiin kahden vuoden tauon jälkeen veistosnäyttely Kultarannan puutarhassa. Vuoden aikana solmittiin myös kolmivuotinen sopimus veistosnäyttelyiden järjestämisestä Kultarannassa yhdessä presidentin kanslian, Wäinö Aaltosen museon ja säätiön kesken. Loppuvuonna perustettiin yhdessä Brita Maria Renlundin muistosäätiön sekä StartMore Capital Oy:n kanssa Ratkaisurahasto Effekt Oy. Effekt Oy:n tarkoituksena on etsiä, sparrata ja rahoittaa vaikuttavia, kasvavia ja skaalautuvia hankkeita, joille perinteinen apuraharahoitus ei sovellu ja jotka eivät saa markkinaehtoista rahoitusta.

Viestintäasiantuntija aloitti säätiössä tammikuussa, jolloin säätiön toimiston henkilökunnan määrä nousi kolmesta neljään. Vuoden aikana käynnistettiin säätiön visuaalisen ilmeen uudistus. Uusi logo ja uudet verkkosivut julkistettiin tammikuussa 2026.

Varsinaiseen toimintaan käytettiin tilikaudella yhteensä 5,9 miljoonaa euroa, josta myönnettyjen apurahojen osuus oli 4,9 miljoonaa euroa. Apurahoja peruutettiin 0,2 miljoonan euron edestä. Säätiön yhteiskulut olivat 0,9 miljoonaa euroa, josta henkilöstökulut 0,5 miljoonaa euroa muodostivat merkittävimmän osan. Henkilöstökulut sisältävät asiantuntijoille ja luottamushenkilöille maksetut palkkiot.

Toiminta katettiin sijoitustoiminnan tuotoilla, jotka olivat nettona yhteensä 15,3 miljoonaa euroa. Tästä sijoitusten tuottaman kassavirran osuus oli 5,3 miljoonaa euroa ja myyntivoittojen ja -tappioiden osuus oli nettona yhteensä 8,6 miljoonaa euroa. Kirjanpidossa sijoitusomaisuus on kirjattu hankintamenuun tai sitä alempaan käypään arvoon. Realisoitumattomien arvonalennusten ja palautusten määrä oli nettona yhteensä 1,4 miljoonaa euroa.

Säätiön tilikauden kokonaistulokseksi muodostui 9,1 miljoonaa euroa.

Sijoitusten tuotto- ja allokaatiolaskennassa käytetään tarkasteluhetken markkina-arvoja. Sijoitusomaisuuden markkina-arvojen muutokset huomioiva tilikauden kokonaistuotto oli 10,3 %. Omaisuuslajeittain tarkasteltuna osakkeiden tuotto oli 15,0 %, korkojen 4,3 %, kiinteistöjen -1,6 % ja

vaihtoehtoisten sijoitusten 1,5 %. Kiinteistöjen alhainen kokonaistuotto johtui kiinteistöjen markkina-arvojen -6,6 %:n laskusta, mutta kiinteistöt tuottivat kuitenkin edelleen positiivista kassavirtaa ja vuokrausaste säilyi korkeana.

Taloudellinen tilanne

Säätiön taseen loppusumma oli 188,9 miljoonaa euroa ja se oli 9,1 miljoonaa euroa edellisvuotta suurempi. Vieraan pääoman määrä oli 4,9 miljoonaa euroa, josta nostamattomat apurahat muodostivat 4,7 miljoonaa euroa. Oman pääoman määrä oli 184,0 miljoonaa euroa, muodostuen seuraavasti: kantarahasto 100,2 miljoonaa euroa, sidotut rahastot yhteensä 2,0 miljoonaa euroa, vapaat rahastot yhteensä 4,4 miljoonaa euroa, kertyneet ylijäämät 68,2 miljoonaa euroa sekä tilikauden tulos 9,1 miljoonaa euroa.

Säätiön sijoitusomaisuuden markkina-arvo tilinpäätöshetkellä oli 222,7 miljoonaa euroa. Sijoitusomaisuuden arvo kasvoi 15,0 miljoonaa euroa edellisestä tilinpäätöksestä. Sijoitusomaisuuden tasearvo oli tilinpäätöshetkellä 188,6 miljoonaa euroa ja sijoitusten markkina-arvon ja tasearvon väliseksi arvostuseroksi muodostui 34,2 miljoonaa euroa.

Sijoitusomaisuuden jakauma ja muutokset markkina-arvoin tarkasteltuna

	31.12.2025 eur	31.12.2025 %	31.12.2024 eur	31.12.2024 %	Muutos eur	Muutos %
Osakkeet	147 898 563	66,4 %	134 082 750	64,5 %	13 815 814	1,9 %
Korot	17 602 034	7,9 %	18 818 360	9,1 %	-1 216 327	-1,2 %
Kiinteistöt	24 206 500	10,9 %	25 915 000	12,5 %	-1 708 500	-1,6 %
Vaihtoehtoiset	33 034 895	14,8 %	28 912 598	13,9 %	4 122 297	0,9 %
Yhteensä	222 741 992	100,0 %	207 728 709	100,0 %	15 013 283	0,0 %

Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Varsinaiseen toimintaan liittyvät riskit ja niiden hallinta

Säätiö on taloudellisesti itsenäinen toimija, ja sen oma sijoitustoiminta mahdollistaa säätiön tarkoituksen toteuttamisen. Säätiön varsinaisen toiminnan keskeinen riski liittyykin sijoitusvarallisuuden arvonkehitykseen, joka vaikuttaa suoraan siihen, kuinka paljon varoja on käytettävissä säätiön tarkoituksen toteuttamiseen. Riskejä hallitaan vastuullisella ja kestäväällä varainkäytöllä, strategialähtöisellä suunnittelulla sekä selkeällä päätöksenteolla.

Varsinaiseen toimintaan käytetään noin kolme prosenttia säätiön sijoitettavan pääoman markkina-arvosta. Tavoitteena on turvata säätiön toiminta myös vaihtelevissa markkinaolosuhteissa. Vastuullisella toiminnallamme ja vahvalla taseellamme turvaamme nykyiset ja tulevat apurahat.

Säätiö noudattaa kaikessa toiminnassaan lakia, säätiön sääntöjä ja omia ohjeistuksiaan. Säätiön toiminnassa keskeisimmät toiminnalliset riskit liittyvät talouteen, henkilöstöön, säätiön maineeseen, tietoturvaan sekä vastuu- ja sopimusasioihin. Riskejä hallitaan ennakoivasti seurannalla, selkeällä dokumentaatiolla ja suunnittelulla, yhteydenpidolla tärkeimpiin sopimusosapuoliin, vakuutusilla sekä tietosuojaja- ja turvaohjeistuksilla. Säätiön toiminnan ja riskienhallinnan tueksi on laadittu eettiset periaatteet, varsinaisen toiminnan ja varainhoidon periaatteet sekä työjärjestys. Säätiöitä koskevia yhteiskunnallisia muutoksia seurataan mm. Säätiöt ja rahastot ry:n kautta, jonka jäsenenä noudatamme myös hyvää säätiötappaa.

Säätiön hallitus päättää vuosittain apurahoihin, palkintoihin ja muuhun varsinaiseen toimintaan käytettävien varojen määrän, joka perustuu tilikauden lopussa laadittavaan toimintasuunnitelmaan ja talousarvioon.

Sijoitusomaisuuteen liittyvät riskit ja niiden hallinta

Säätiön sijoitusomaisuuteen liittyvät merkittävimmät riskit ovat markkina-, likviditeetti-, vastapuoli- ja operatiivinen riski. Markkinariskillä tarkoitetaan

sitä, että sijoitusten markkina-arvot vaihtelevat voimakkaasti johtuen esimerkiksi osake- tai valuuttakurssien tai korkotason muutoksista. Likviditeettiriskillä tarkoitetaan sitä, että sijoituksen muuttaminen käteiseksi ei onnistu suunnitellussa aikataulussa. Vastapuoliriski voi realisoitua tilanteessa, jossa vastapuoli tai liikkeeseenlaskija ei kykene tai halua täyttää sopimuksen mukaisia velvoitteitaan. Operatiivinen riski voi aiheutua sisäisistä tai ulkoisista tekijöistä liittyen esimerkiksi oman organisaation tai ulkopuolisten varainhoitajien henkilöstöön, teknologiaan tai puutteellisiin prosesseihin. Käytännössä näiden riskin realisoituminen voi tarkoittaa sitä, että sijoituksista saadaan odotettua vähemmän tuottoa tai sitä, että sijoitetut varat voidaan menettää osaksi tai kokonaan.

Sijoitusomaisuuteen liittyviä riskejä ja epävarmuustekijöitä hallitaan toimimalla pitkäjänteisesti ja suunnitelmallisesti. Sijoitustoimintaa ohjaavat hallituksen hyväksymät varainhoidon periaatteet, joita tarkastellaan säännöllisesti ja päivitetään tarpeen mukaan. Hallituksen ja toimitusjohtajan apuna toimii talousvaliokunta. Sijoitustoiminta on järjestetty ammattitaitoisesti ja ulkopuolisia varainhoitajia käytetään monipuolisesti riittävän resursoinnin ja asiantuntemuksen varmistamiseksi. Sijoitustoiminta on läpinäkyvää ja raportointi selkeää ja oikea-aikaista.

Säätiön sijoitusomaisuus on hajautettuna eri omaisuuslajeihin ja sijoitusomaisuuden pitkän tähtäimen tavoitealokaatio on seuraava: osakkeet 65 %, korot 5 %, kiinteistöt 10 % ja vaihtoehtoiset sijoitukset 20 %. Sijoitusomaisuuden hajauttamisella pyritään sijoitusten markkina-arvon vaihteluiden tasaamiseen sekä sijoituksista saatavan tuoton turvaamiseen. Pyrkimyksenä on, että yksittäinen markkina, toimiala, valuutta, sijoitus tai yritys ei muodostu hallitsevaksi salkun kokonaisarvosta.

Säätiön sijoitustoiminnassa ja raportoinnissa huomioidaan taloudellisten näkökantojen lisäksi myös ympäristöön, sosiaaliseen vastuuseen ja yhtiöiden hallintotapaan liittyviä ns. ESG-tekijöitä (Environment, Social, Governance). Osake- ja korkosalkkujen varainhoitajilta edellytetään, että varainhoitajat ovat allekirjoittaneet YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet (UN PRI). Lisäksi

varainhoitajilta edellytetään YK:n Global Compact-periaatteiden vastaisten normirikkomusten seuranta ja systemaattista lähestymistapaa mahdollisten normirikkomusten hoitamiseksi. YK:n Global Compact -periaatteet käsittävät 10 periaatetta liittyen ihmisoikeuksiin, työvoimaan, ympäristöön ja korruptioon.

Lähipiiritapahtumat

Säätiön lähipiiriin kuuluvat säätiön hallituksen jäsenet ja varajäsenet, toimitusjohtaja sekä tilintarkastaja. Lisäksi lähipiiriin kuuluvat edellä mainittujen perheenjäsenet ja muut lähisukulaiset sekä edellä mainittujen määräysvallassa olevat yhteisöt.

Säätiön lähipiiritapahtumia tilikauden aikana olivat hallituksen ja toimitusjohtajan palkat ja palkkiot, luontoisedut sekä matka- ja muut korvaukset, yhteensä 189.702 euroa, tilintarkastuksesta maksetut palkkiot 39.866 euroa sekä tilintarkastustoitomistolle maksetut muut palkkiot 0 euroa. Lähipiiriin kuuluville ei ole tämän lisäksi maksettu muita korvauksia, myönnetty apurahoja tai annettu lainoja.

Luottamushenkilöiden ja asiantuntijoiden palkkiot

Hallituksen puheenjohtajan vuosipalkkio on 20.000 euroa ja kokouspalkkio 480 euroa. Hallituksen jäsenten kokouspalkkio on 420 euroa. Talousvaliokunnan ja jaoston puheenjohtajan kokouspalkkio on 420 euroa ja jäsenen 360 euroa. Asiantuntijalle hakemusten käsittelystä maksettava palkkio on 500 euroa hakemuskäärälle 10–50 kpl ja tämän määrän ylittävistä hakemuksista 6 euroa/kpl.

Tiedot olennaisista tapahtumista tilikauden päättymisen jälkeen

Tiedossa ei ole olennaisia tilikauden päättymisen jälkeisiä, toimintakertomuksessa raportoitavia tapahtumia.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Säätiön toiminta jatkuu normaalisti ja säätiön varsinaiseen toimintaan käytettävien varojen määrä pyritään jatkossakin pitämään tasaisena ilman merkittäviä vuosittaisia vaihteluita. Säätiön taloudellinen asema on vakaa ja sen sijoitusomaisuus on hajautettu laajasti omaisuuslajeittain, toimialoittain ja maantieteellisesti. Tämän ansiosta säätiöllä on mahdollisuus jatkaa apurahojen myöntämistä myös heikompina suhdannekausina.

Tuloslaskelma

	Liite	1.1.2025–31.12.2025	19.2023–31.12.2024
		12 kk	16 kk
VARSINAINEN TOIMINTA	1		
Myönnetyt apurahat ja palkinnot		-4 910 344,36	-9 502 054,61
Peruuntuneet apurahat		165 524,41	182 861,00
Muu varsinainen toiminta		-269 030,93	-14 753,41
Varsinaisen toiminnan yhteiskulut		-928 253,28	-1 227 530,99
Varsinainen toiminta yhteensä		-5 942 104,16	-10 561 478,01
KULUJÄÄMÄ		-5 942 104,16	-10 561 478,01
VARAINHANKINTA			
Tuotot		1 743,92	6 132,01
Kulut		0,00	-425,00
Varainhankinta yhteensä		1 743,92	5 707,01
KULUJÄÄMÄ		-5 940 360,24	-10 555 771,00
SIJOITUSTOIMINTA	2,5,6		
Tuotot		16 806 819,51	20 810 734,62
Kulut		-1 550 487,57	-3 431 952,89
Sijoitustoiminta yhteensä		15 256 331,94	17 378 781,73
TUOTTOJÄÄMÄ		9 315 971,70	6 823 010,73
TILIKAUDEN TULOS		9 315 971,70	6 823 010,73
RAHASTOSIIRROT	3		
Sidottujen rahastojen muutos		-181 416,05	-139 895,14
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ		9 134 555,65	6 683 115,59

Tase

	Liite	31.12.2025	31.12.2024
Vastaavaa			
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineelliset hyödykkeet	4		
Koneet ja kalusto		62 924,60	71 603,86
Muut aineelliset hyödykkeet		133 789,00	133 789,00
		196 713,60	205 392,86
Sijoitukset	5,6,7		
Osuudet omistusyhteisyrietyksissä		5 000,00	0,00
Muut osakkeet ja osuudet		171 171 410,42	159 758 024,53
Muut saamiset		11 390 568,92	12 268 627,60
		182 566 979,34	172 026 652,13
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ		182 763 692,94	172 232 044,99
VAIHTUVAT VASTAAVAT	8		
Pitkäaikaiset saamiset			
Muut saamiset		17 253,00	17 253,00
Lyhytaikaiset saamiset			
Muut saamiset		788,74	28 857,38
Siirtosaamiset		79 098,37	362 931,90
		79 887,11	391 789,28
Rahoitusarvopaperit			
Muut arvopaperit	6.8	4 884 551,92	5 752 647,86
Rahat ja pankkisaamiset		1 123 997,58	1 369 257,02
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ		6 105 689,61	7 530 947,16
Vastaavaa yhteensä		188 869 382,55	179 762 992,15

Tase

Vastattavaa	Liite	31.12.2025	31.12.2024
OMA PÄÄOMA	9		
Kantarahasto		100 173 522,44	100 173 522,44
Muut rahastot			
Sidotut rahastot		2 019 030,58	1 837 614,53
Vapaat rahastot		4 441 769,02	4 373 145,99
		6 460 799,60	6 210 760,52
Edellisten tilikausien ylijäämä		68 214 495,64	61 600 003,08
Tilikauden tulos		9 134 555,65	6 683 115,59
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		183 983 373,33	174 667 401,63
VIERAS PÄÄOMA	10		
Pitkäaikainen			
Muut velat		0,00	15 000,00
Lyhytaikaiset			
Ostovelat		42 228,76	23 119,67
Muut velat		4 795 770,46	5 019 007,57
Siirtovelat		48 010,00	38 463,28
		4 886 009,22	5 080 590,52
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		4 886 009,22	5 095 590,52
Vastattavaa yhteensä		188 869 382,55	179 762 992,15

Tilinpäätöksen liitetiedot

Tilinpäätöksen esittämistapa ja laatimisperiaatteet

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet on kirjattu hankintamenoon tai poistoilla ja arvonalennuksilla vähennettyyn hankintamenoon. Koneet ja kalusto poistetaan tasapoistoin 10 vuodessa. Sijoitukset on arvostettu hankintamenoon tai sitä alempaan markkina-arvoon. Listattujen sijoitusten markkina-arvot perustuvat julkisiin noteerauksiin ja kiinteistöjen arvot ulkopuolisen tahon vuosittain laatimiin arvioihin. Vaihtoehtoisten sijoitusten markkina-arvot perustuvat varainhoitajien esittämiin arvioihin.

Sijoitusten arvonalennusten palautukset on käsitelty sijoitustoiminnan kulujen oikaisueränä, mikä vastaa Kirjanpitolautakunnan (KILA 2093/2025) 28.1.2025 lausunnon mukaista käsittelytapaa.

Säätiön tilikausi on edellisellä tilikaudella muutettu kalenterivuodeksi pidentämällä kyseinen tilikausi 4 kuukaudella. Muutoksesta johtuen edellisen tilikauden luvut eivät ole vertailukelpoisia 31.12.2025 päättyvän tilikauden lukujen kanssa.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

1 Varsinainen toiminta

	31.12.2025	31.12.2024
	12 kk	16 kk
Myönnetyt apurahat ja palkinnot		
Elokuun haku		
Tiede	-1 080 000	-2 499 700
Taide, sisältäen kirjallisuus	-1 750 000	-3 804 300
Kansanvalistus	-670 000	-1 500 000
	<hr/> -3 500 000	<hr/> -7 804 000
Suuret kulttuurihankkeet	-960 000	-1 005 000
Post doc -pooli	-125 500	-197 200
Alfred Kordelinin palkinnot	-150 000	-300 000
Kaupunki- ja kohderahastot		
Sidotut rahastot	0	-27 000
Vapaat rahastot	-174 800	-158 600
	<hr/> -174 800	<hr/> -185 600
Muut	-44	-10 255
Myönnetyt apurahat ja palkinnot yhteensä	-4 910 344	-9 502 055
Peruuntuneet apurahat		
Elokuun haku	138 829	124 961
Suuret kulttuurihankkeet	695	0
Säätiöiden post doc -pooli	0	42 000
Sidotut rahastot	26 000	0
Vapaat rahastot	0	15 900
Peruuntuneet apurahat yhteensä	<hr/> 165 524	<hr/> 182 861

Lisätietoa sidotuista ja vapaista rahastoista jäljempänä liitteessä 9.

	31.12.2025	31.12.2024
	12 kk	16 kk
Muu varsinainen toiminta		
Kultaranta	-112 602	-2 430
Ratkaisurahasto Effekt Oy	-154 589	0
STSY ja muut	-1 840	-12 323
Muu varsinainen toiminta yhteensä	-269 031	-14 753
Varsinaisen toiminnan yhteiskulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot		
Henkilökunnan palkat	-315 169	-392 870
Luottamushenkilöiden palkkiot	-51 980	-124 243
Asiantuntijoiden palkkiot	-87 824	-131 786
Eläkekulut	-51 491	-64 468
Muut sivukulut	-9 806	-9 665
Henkilöstökulut yhteensä	-516 271	-723 032
Poistot	-8 679	-11 572
Muut kulut		
Muut hallintokulut	-403 303	-492 926
Varsinaisen toiminnan yhteiskulut yhteensä	-928 253	-1 227 531
Säätiön henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana oli neljä henkilöä.		
VARSINAINEN TOIMINTA YHTEENSÄ	-5 942 104	-10 561 478

2 Sijoitustoiminta

	31.12.2025	31.12.2024
	12 kk	16 kk
Tuotot		
Osinkotuotot	1 699 650	2 284 970
Korkotuotot	9 108	26 582
Rahastojen voitto-osuudet	2 060 424	2 114 859
Vuokraustoiminnan tuotot	2 092 530	2 745 672
Vaihtoehtoisten sijoitusten tuotot	428 583	727 128
Myyntivoitot		
Osakkeet ja rahastot	10 516 525	12 564 875
Kiinteistösijoitukset	0	339 953
Vaihtoehtoiset sijoitukset	0	6 695
Tuotot yhteensä	16 806 820	20 810 735
Kulut		
Omaisuudenhoidon palkkio- ja muut kulut	-158 941	-201 367
Kiinteistöihin liittyvät kulut	-801 667	-726 502
Myyntitappiot		
Osakkeet ja rahastot	-1 962 445	-1 224 432
Vaihtoehtoiset sijoitukset	0	-4 496
Arvonlennukset ja -palautukset		
Arvonlennukset, osakkeet ja rahastot	-858 977	-3 252 970
Arvonlennusten palautukset, osakkeet ja rahastot	3 064 025	2 436 560
Arvonlennukset, kiinteistösijoitukset	-696 667	-162 202
Arvonlennukset, vaihtoehtoiset sijoitukset	-135 816	-308 431
Arvonlennusten palautukset, vaihtoehtoiset sijoitukset	0	11 886
Kulut yhteensä	-1 550 488	-3 431 953
SIJOITUSTOIMINTA YHTEENSÄ	15 256 332	17 378 782

3 Rahastosiirrot

	31.12.2025	31.12.2024
	12 kk	16 kk
Sidottujen rahastojen muutos		
Myönnetyt apurahat	0	27 000
Apurahojen palautukset	-26 000	0
Apurahojen suorat jakokustannukset	1 042	998
Osuus sijoitustoiminnan tuloksesta	-156 458	-167 893
	-181 416	-139 895

Lisätietoa sidotuista ja vapaista rahastoista jäljempänä liitteessä 9.

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

4 Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

	31.12.2025	31.12.2024
Koneet ja kalusto		
Menojäännös tilikauden alussa	71 604	83 176
Lisäykset	0	0
Menojäännös ennen poistoja	71 604	83 176
Poistot	-8 679	-11 572
Menojäännös tilikauden lopussa	62 925	71 604
Muut aineelliset hyödykkeet		
Taideteokset	133 789	133 789

Säätiön koko taidekokoelman arvoksi on arvioitu 1.295.129 eur. Arvot perustuvat pääosin vuonna 2014 suoritetun vakuutustarkastelun yhteydessä tehtyyn arvonmäärittämiseen. Suurin osa kokoelmasta on deponoitu museoihin eri puolille Suomea.

5 Sijoitukset ja niiden muutokset

Osuudet omistusyhteisyrityksissä

	Hankinta-arvo	Arvonalent.	Tasearvo
Tk alussa 1.1.2025	0	0	0
Lisäykset	5 000	0	5 000
Vähennykset	0	0	0
Tk lopussa 31.12.2025	5 000	0	5 000

Muut osakkeet ja osuudet

	Hankinta-arvo	Arvonalent.	Tasearvo
Tk alussa 1.1.2025	168 050 585	-8 292 560	159 758 025
Lisäykset	84 658 845	0	84 658 845
Vähennykset	-74 664 546	1 419 087	-73 245 459
Tk lopussa 31.12.2025	178 044 883	-6 873 473	171 171 410

	Hankinta-arvo	Arvonalent.	Tasearvo
Tk alussa 1.9.2023	160 918 049	-7 281 220	153 636 830
Lisäykset	86 277 900	-1 011 340	85 266 560
Vähennykset	-79 145 365	0	-79 145 365
Tk lopussa 31.12.2024	168 050 585	-8 292 560	159 758 025

Muut saamiset

	Hankinta-arvo	Arvonalent.	Tasearvo
Tk alussa 1.1.2025	13 123 121	-854 494	12 268 628
Lisäykset	174 650	-46 522	128 129
Vähennykset	-1 006 187	0	-1 006 187
Tk lopussa 31.12.2025	12 291 584	-901 015	11 390 569

	Hankinta-arvo	Arvonalent.	Tasearvo
Tk alussa 1.9.2023	11 938 652	-848 367	11 090 285
Lisäykset	2 318 570	-6 126	2 312 444
Vähennykset	-1 134 101	0	-1 134 101
Tk lopussa 31.12.2024	13 123 121	-854 494	12 268 628

6 Sijoitusten tase- ja markkina-arvot

	Tasearvo 31.12.2025	Markkina-arvo 31.12.2025	Erotus 31.12.2025
Muut osakkeet ja osuudet			
Kiinteistöyhtiöiden osakkeet	23 506 500	24 206 500	700 000
Likvidit osakkeet	30 984 123	38 926 676	7 942 553
Likvidit osakerahastot	91 221 012	108 971 887	17 750 875
Likvidit korkorahastot	10 844 139	11 568 910	724 771
Epälikvidit rahastot	14 615 636	18 155 065	3 539 429
	171 171 410	201 829 038	30 657 628
Muut saamiset			
Voitonjakolainat	682 778	745 377	62 598
Kapitalisaatiosopimukset	10 707 791	14 134 453	3 426 663
	11 390 569	14 879 830	3 489 261
Rahoitusarvopaperit	4 884 552	4 909 126	24 574
Rahat ja pankkisaamiset	1 123 998	1 123 998	0
Sijoitukset yhteensä	188 570 529	222 741 992	34 171 463
	Tasearvo 31.12.2024	Markkina-arvo 31.12.2024	Erotus 31.12.2024
Muut osakkeet ja osuudet			
Kiinteistöyhtiöiden osakkeet	24 203 167	25 915 000	1 711 833
Likvidit osakkeet	34 606 535	38 401 227	3 794 692
Likvidit osakerahastot	80 324 268	95 681 522	15 357 255
Likvidit korkorahastot	10 845 360	11 506 909	661 549
Epälikvidit rahastot	9 778 695	13 691 610	3 912 916
	159 758 025	185 196 269	25 438 244
Muut saamiset			
Voitonjakolainat	862 075	924 616	62 541
Kapitalisaatiosopimukset	11 406 553	14 296 373	2 889 820
	12 268 628	15 220 988	2 952 361
Rahoitusarvopaperit	5 752 648	5 903 776	151 128
Rahat ja pankkisaamiset	1 369 257	1 369 257	0
Avoimet kaupat ja jaksotukset			
Lyhytaikaiset saamiset	38 419	38 419	0
Sijoitukset yhteensä	179 186 976	207 728 709	28 541 733

7 Omistukset muissa yrityksissä

Sijoitukset yrityksiin, joista omistetaan vähintään 20 % 31.12.2025

	Kotipaikka	Omistusosuus-%	Oma pääoma	Tilikauden tulos
Kiinteistö Oy Helsingin Rautatalo	Helsinki	31,5 %	40 824 271	-1 207
Kiinteistö Oy Kokonniementie 1	Porvoo	25,0 %	20 838 725	-2 494
Ratkaisurahasto Effekt Oy	Helsinki	33,3 %	NA	NA

Kiinteistöyhtiöiden tiedot perustuvat tilinpäätöksen laatimishetkellä saatavilla olleisiin viimeisimpiin vahvistettuihin tilinpäätöksiin. Ratkaisurahasto Effekt Oy perustettiin loppuvuonna 2025 yhdessä Brita Maria Renlundin muistosäätiön ja StartMore Capital Oy:n kanssa. Osakepääoma, yhteensä 15.000 euroa, maksettiin 5.11.2025 ja se jakaantui tasan kolmen omistajan kesken.

Sijoitukset yrityksiin, joista omistetaan vähintään 20 % 31.12.2024

	Kotipaikka	Omistusosuus-%	Oma pääoma	Tilikauden tulos
Kiinteistö Oy Helsingin Rautatalo	Helsinki	31,5 %	40 825 478	22 830
Kiinteistö Oy Kokonniementie 1	Porvoo	25,0 %	20 841 219	-58

Tiedot perustuvat tilinpäätöksen laatimishetkellä saatavilla olleisiin kiinteistöyhtiöiden viimeisimpiin vahvistettuihin tilinpäätöksiin.

8 Vaihtuvat vastaavat

	31.12.2025	31.12.2024
Pitkäaikaiset saamiset		
Muut saamiset	17 253	17 253
Lyhytaikaiset saamiset		
Muut saamiset	789	28 857
Siirtosaamiset	79 098	362 932
	79 887	391 789
Rahoitusarvopaperit		
Lyhyen koron rahastot	4 884 552	5 752 648
Rahat ja pankkisaamiset		
Pankkisaamiset	1 123 998	1 369 257

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

9 Oma pääoma

	31.12.2025	31.12.2024
Kantarahasto		
Rahaston pääoma	100 173 522	100 173 522
Sidotut rahastot		
Pääoma tilikauden alussa	1 837 615	1 218 861
Eino Lainion rahaston fuusio 31.10.2023	0	478 859
Rahastosiirrot		
Eino Lainion rahasto	44 132	42 951
Helinä Wähän rahasto, rahastosiirto	28 246	18 119
Suomen säveltaiteen tukirahasto, rahastosiirto	109 038	78 826
	181 416	139 895
Pääoma tilikauden lopussa	2 019 031	1 837 615
Vapaat rahastot		
Pääoma tilikauden alussa	4 373 146	4 196 558
Korkohyvitykset	240 523	307 748
Lahjoitukset ja pääomitukset	2 900	11 540
Netto jaetut ja palautetut apurahat	-174 800	-142 700
Pääoma tilikauden lopussa	4 441 769	4 373 146
Kertyneet ylijäämät		
Kertyneet ylijäämät tilikauden alussa	68 283 119	61 776 591
Siirrot vapaisiin rahastoihin	-68 623	-176 588
Kertyneet ylijäämät tilikauden lopussa	68 214 496	61 600 003
Tilikauden tulos	9 134 556	6 683 116
Oma pääoma yhteensä	183 983 373	174 667 402

Sidotut rahastot

	Pääoma 31.12.2024	Netto jaetut ja palautetut apurahat	Osuus säätiön tuloksesta	Pääoma 31.12.2025
Eino Lainion rahasto	521 809	0	44 132	565 941
Helinä Wähän rahasto	333 974	0	28 246	362 220
Suomen säveltaiteen tukirahasto	981 831	26 000	83 038	1 090 870
Yhteensä	1 837 615	26 000	155 416	2 019 031

Sidotut rahastot edistävät tiedettä, suomalaista säveltaidetta ja Suomen sukulaiskanvoja käsittelevää toimintaa.

Vapaat rahastot

	Pääoma 31.12.2024	Korkohyvitys 5,5 %	Lahjoitukset ja pääomitus	Netto jaetut ja palautetut apurahat	Pääoma 31.12.2025
Gust. Kompan rahasto	582 975	32 064		-33 000	582 038
Jaakko Paasivirran palkinto	58 242	3 203	500		61 945
Gust. Kompan rahasto yhteensä	641 217	35 267	500	-33 000	643 983
Huittisten rahasto	662 613	36 444		-26 600	672 457
Hyvinkään rahasto	105 489	5 802			111 291
Jaakko Kolmosen rahasto	286 735	15 770		-10 000	292 506
Jyväskylän rahasto	157 286	8 651			165 936
Lappeenrannan rahasto	117 601	6 468			124 069
Nokian rahasto	513 906	28 265		-23 200	518 970
Raahen 350-vuotisjuhlarahasto	403 227	22 177		-20 000	405 404
Rauman rahasto	422 224	23 222		-20 000	425 446
Savonlinnan rahasto	132 141	7 268		-6 000	133 409
Seinäjoen rahasto	467 218	25 697		-20 000	472 915
TSV 100-vuotisrahasto	164 377	9 041		-10 000	163 418
Urheilun tukirahasto	162 468	8 936	2 400	-6 000	167 804
Viron rahasto	136 645	7 515			144 161
Yhteensä	4 373 146	240 523	2 900	-174 800	4 441 769

Kaupunkirahastot edistävät paikallista kulttuurielämää ja kohderahastoista tuetaan tiedettä, liikuntaa ja suomalaista ruokakulttuuria.

10 Vieras pääoma

	31.12.2025	31.12.2024
Pitkäaikainen		
Muut velat	0	15 000
Lyhytaikainen		
Ostovelat		
Ostovelat	42 229	23 120
Muut velat		
Ennakonpidätys ja sos.turvamaksuvelka	47 447	48 822
Nostamattomat apurahat	4 675 694	4 906 993
Muut lyhytaikaiset velat	72 629	63 193
	<hr/>	<hr/>
	4 795 770	5 019 008
Siirtovelat		
TTV-, TYEL- ja lomapalkkavelka	47 210	38 349
Muut siirtovelat	800	114
	<hr/>	<hr/>
	48 010	38 463
Lyhytaikainen yhteensä	4 886 009	5 080 591
Vieras pääoma yhteensä	4 886 009	5 095 591

Muut liitetiedot

Annetut vakuudet ja taseen ulkopuoliset sitoumukset

	31.12.2025	31.12.2024
Apurahoihin ja muuhun varsinaiseen toimintaan liittyvät sitoumukset		
Säätiöiden post doc- apurahapooli	249 500	375 000
Ratkaisurahasto Effekt Oy	775 000	0
	<hr/> 1 024 500	<hr/> 375 000
Vuokravastuut		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	73 639	72 551
Myöhemmin maksettavat	237 487	307 536
	<hr/> 311 127	<hr/> 380 087
Panttaussitoumukset	17 253	17 253
Sijoitussitoumukset		
Rahastot ja lainat	5 761 254	6 871 265
Kapitalisaatiosopimukset	14 404 552	16 057 004
	<hr/> 20 165 806	<hr/> 22 928 269

Lähipiiri

Säätiön lähipiiriin kuuluvat säätiön hallituksen jäsenet ja varajäsenet, toimitusjohtaja ja tämän sijainen, sekä tilintarkastaja. Lisäksi lähipiiriin kuuluvat edellä mainittujen perheenjäsenet ja muut lähisukulaiset sekä määräysvallassa olevat yhteisöt.

	31.12.2025	31.12.2024
Hallitukselle ja toimitusjohtajalle maksetut palkat, palkkiot ja muut korvaukset	-189 702	-312 996
Tilintarkastusyhteisölle tilintarkastuksesta maksetut palkkiot	-39 866	-39 350
Tilintarkastusyhteisölle maksetut muut palkkiot	0	-6 944

Muut korvaukset sisältävät luontoisedut sekä kulu- ja matkakorvaukset.

Lähipiiriläisille ei ole tämän lisäksi maksettu muita korvauksia, myönnetty apurahoja tai annettu lainoja.

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen päiväys ja allekirjoitukset

Helsingissä 31.3.2026

Tilinpäätös ja toimintakertomus on allekirjoitettu sähköisesti.
Sähköiset allekirjoitukset näkyvät seuraavilla sivulla.

Erik Båsk

Toimitusjohtaja

Mikko Kosonen

Hallituksen puheenjohtaja

Jukka Seppälä

Hallituksen varapuheenjohtaja

Katariina Harima

Helmi Järviluoma-Mäkelä

Anna Mauranen

Topi Piela

Taina Pihlajarinne

Sami Pihlström

Lauri Tuomi

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on sähköisen allekirjoituksen osoittamana päivämääränä annettu kertomus.

Helsingissä

PricewaterhouseCoopers Oy
Tilintarkastusyhteisö

Jaana Salmi, KHT

Tilintarkastus- kertomus

Alfred Kordelinin Yleinen Edistys- ja Sivistysrahasto sr:n hallitukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan säätiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Tilintarkastuksen kohde

Olemme tilintarkastaneet Alfred Kordelinin Yleinen Edistys- ja Sivistysrahasto sr:n (Y-tunnus 0221091-7) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2025. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman ja liitetiedot.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonemme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Riippumattomuus

Olemme riippumattomia säätiöstä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan säätiön kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos säätiö aiotaan purkaa tai sen toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisyyden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai

virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.

- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon säätiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä säätiön kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei säätiö pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnustamme tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu noudattaen siihen sovellettavia säännöksiä.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu noudattaen siihen sovellettavia säännöksiä.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomuksessa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Muut lakiin perustuvat lausunnot

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto säätiölain 4:2.2 §:n edellyttämistä seikoista.

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksessä ja toimintakertomuksessa annetuista tiedoista sekä siitä, että säätiön toimielinten jäsenille suoritettut palkkiot ja korvaukset ovat tavanomaisia.

Lausuntonamme esitämme, että säätiön tilinpäätöksessä ja toimintakertomuksessa on annettu säätiön toiminnasta tilikaudella tiedot, jotka ovat olennaisia säätiön tarkoitusta ja toimintamuotoja koskevien sääntömääräysten noudattamisen arvioimiseksi. Palkkioita ja korvauksia, jotka säätiö on suorittanut sen toimielinten jäsenille, on pidettävä tavanomaisina.

Helsingissä sähköisen allekirjoituksen päivämääränä

PricewaterhouseCoopers Oy

Tilintarkastusyhteisö

Jaana Salmi

KHT

NÄKÖALOJA
TULEVAISUUTEEN.